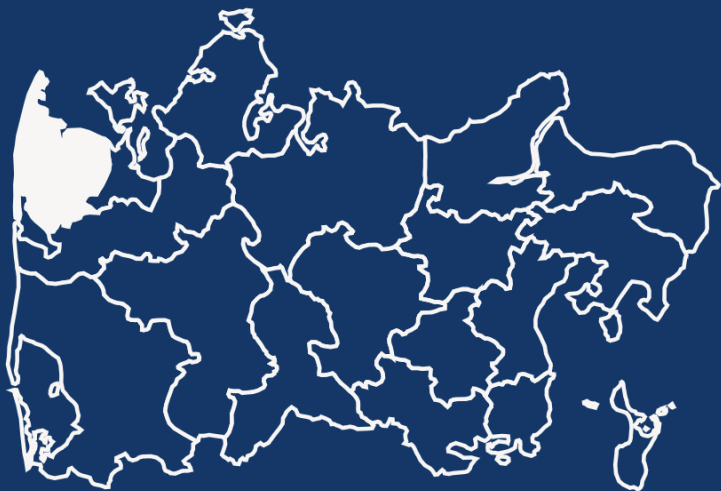

Erhvervsudvikling i Lemvig Kommune

Tendenser, specialisering, vækst og
erhvervsfremmeindsats

August 2024

Indhold

1. Forord og sammenfatning	3
2. Temaafsnit om ejerledede virksomheder	8
3. Beskæftigelse og specialisering	21
4. Iværksætteri og virksomhedsbestand	27
5. Vækstvirksomheder og eksport	35
6. Profilanalyse – highlights	39

1

Forord og sammenfatning

Forord

Hej og velkommen til den femte udgave af vores kommunerapporter om erhvervsudviklingen i Midtjylland. I denne rapport dykker vi ned i, hvordan det står til med erhvervslivet i de 19 kommuner her i regionen.

Hos Erhvervshus Midtjylland har vi som mål at identificere og styrke de faktorer, der driver væksten og giver midtjyske virksomheder en konkurrencefordel. Samtidig vil vi adressere de udfordringer, som kan hæmme udviklingen. Kommunerapporterne skal være en kilde til viden, så vi sammen kan fremme erhvervslivet både lokalt og regionalt og udnytte de mange potentialer, som vores region har.

Ligesom i de tidligere kommunerapporter har vi samlet data om det lokale erhvervsliv – fra beskæftigelse og iværksætteri til virksomheders udvikling og eksport. Vi har også inkluderet statistik om brugen af lokal erhvervsservice og specialiseret vejledning, baseret på profilanalysen fra 2024.

Denne gang har vi et særligt tema om ejerledede virksomheder. Disse virksomheder spiller en vigtig rolle i vores region, og vi ser nærmere på, hvor mange der er i hver kommune, og hvordan de klarer sig. Ejerledede virksomheder står over for udfordringer som generationsskifte, nye teknologier og grøn omstilling, og vi giver et overblik over deres karakteristika.

Vi zoomer også ind på de virksomheder, der snart skal have nye ejere. Det er vigtigt for os, at disse ejerskifter bliver succesfulde, så vi kan bevare arbejdspladserne her i regionen.

Sidst, men ikke mindst, kigger vi på diversiteten i de ejerledede virksomheder. Det handler om kønsfordeling i ledelsen, nationalitet og beskæftigelse af personer, som ellers måske ville have svært ved at få et job. Diversitet bringer nye perspektiver og kompetencer ind i

virksomhederne og kan gøre dem mere attraktive medarbejdere.

Vi vil gerne sige en stor tak til alle kommuner. Jeres input er med til at skabe inspiration og dele viden på tværs af kommunerne, og det kan føre til nye erhvervsstrategier, initiativer og samarbejder, der gavner vores lokale erhvervsliv. Vi håber også, at rapporten kan sætte fokus på vigtige emner, hvor der er stort potentiale for udvikling.

Samarbejdet mellem lokal erhvervsservice, erhvervshuset og kommunerne er nøglen til at styrke erhvervsfremmeindsatsen. Kommunerapporterne skal hjælpe os med at samarbejde endnu bedre og udnytte både lokale og tværkommunale muligheder og tackle de udfordringer, vi står over for.

Gennem rapporten kan du se, hvordan din kommune klarer sig i forhold til resten af Region Midtjylland, landet og en gruppe sammenligningskommuner.

Sammenligningskommunerne er Norddjurs Kommune, Ringkøbing-Skjern Kommune, Samsø Kommune, Skive Kommune og Struer Kommune.

God læselyst!

Med venlig hilsen

Bestyrelsesformand Ib Lauritsen

Direktør Mette Højborg

Sammenfatning – erhvervspræstationer

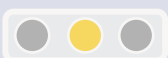
Tabellen til højre sammenfatter Lemvig Kommunes erhvervspræstationer i 2022 på en række nøgleområder. I tabellen er Lemvig Kommune sammenlignet med hele Region Midtjylland og med andre kommuner i Danmark af samme type som Lemvig Kommune (angivet ved et trafiklys).

Tabellen viser øverst, at der siden 2017 er sket et fald i den private fuldtidsbeskæftigelse i Lemvig Kommune. Udviklingen i jobvækst i Lemvig Kommune har været mindre end i resten af regionen og andre danske landkommuner.

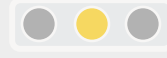
Lemvig Kommune klarer sig også dårligere end det midtjyske gennemsnit på flere af de underliggende indikatorer. Kommunen har relativt få iværksættere og vækstvirksomheder samt markant lavere jobvækst blandt kommunens store virksomheder.

Til gengæld har Lemvig Kommune en høj overlevelsesrate blandt iværksætterne i kommunen og relativt mange eksportvirksomheder – som mest ligger inden for de primære erhverv. Samtidig er eksportværdien efter flere års tilbagegang vokset i 2022.

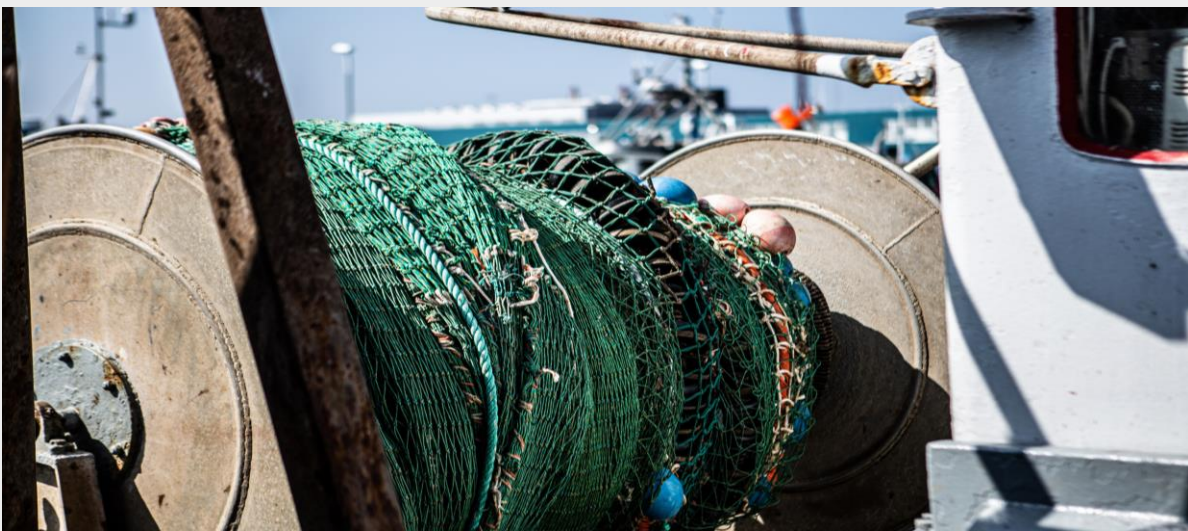
Analysen viser, at mange af kommunens dominerende brancher (primære erhverv, detailhandel samt bygge og anlæg) har oplevet en beskeden vækst eller tilbagegang i perioden.

	Lemvig Kommune	Region Midtjylland	Sammenligning med andre landkommuner
 Jobvækst i den private sektor 2017-22	-4,4 pct.	11,2 pct.	
 Andel iværksættervirksomheder	3,6 pct.	4,8 pct.	
 Treårig overlevelsesrate for nye virksomheder	73,5 pct.	56,7 pct.	
 Andel vækstvirksomheder	7,5 pct.	10,4 pct.	
 Andel eksportvirksomheder	21,1 pct.	19,8 pct.	
 Jobvækst i store virksomheder 2017-22	-24,3 pct.	17,1 pct.	

Dårligste tredjedel blandt landkommuner i Danmark

Midterste tredjedel blandt landkommuner i Danmark

Bedste tredjedel blandt landkommuner i Danmark

Sammenfatning – erhvervsstruktur

Oversigten til højre giver et samlet billede af Lemvig Kommunes profil som erhvervskommune.

De tre største brancher målt på antal jobs er landbrug, skovbrug og fiskeri, bygge og anlæg samt detailhandel. De udgør tilsammen ca. 1.950 årsværk eller 37 procent af den samlede private beskæftigelse i kommunen.

Set relativt til andre kommuner skiller de primære erhverv sig også ud. Med en specialisering på 4,7 er branchen den mest specialiserede i Lemvig Kommune. Råstof, energi mv. samt olieraffinaderier mv. har også en høj specialisering i kommunen

Når luppen sættes på de nationale styrkepositioner – defineret af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse – træder specielt fødevarer frem som en styrkeposition. Det hænger selvfølgelig sammen med de primære erhvervs dominerende rolle i kommunen.

Det fremgår endvidere, at virksomheder i Lemvig Kommune i lidt højere grad end andre midtjyske kommuner beskæftiger udenlandsk arbejdskraft, og at mikrovirksomheder (under 10 årsværk) udgør en relativt høj andel af den private beskæftigelse.

De tre største brancher

1. Landbrug, skovbrug og fiskeri:	825 årsværk
2. Bygge og anlæg:	574 årsværk
3. Detailhandel:	558 årsværk

Udenlandsk arbejdskraft

Lemvig Kommune:	11,6 pct.
Region Midtjylland:	10,2 pct.

Top 3 specialiserede brancher

1. Landbrug, skovbrug og fiskeri:	4,7
2. Råstof, energi og forsyning mv.:	3,7
3. Olieraffinaderi mv.*:	2,7

Top 3 specialiserede klynger

1. Fødevarer:	3,6
2. Produktionsindustri, maskiner og robotter:	1,2
3. Grøn energi- & miljøteknologi:	0,9

Note: En specialisering på 1,0 svarer til, at en branche/klynge udgør en andel af den private beskæftigelse, der svarer til landsgennemsnittet.
*Branchens fulde navn er "Olieraffinaderier mv., kemisk industri, medicinalindustri, plast-, glas- og betonindustri"

Andel beskæftigede i store og små virksomheder

Lemvig Kommune		Region Midtjylland	
Mikrovirksomheder (0,5-9 årsværk):	47 pct.	Mikrovirksomheder (0,5-9 årsværk):	31 pct.
Store virksomheder (50+):	20 pct.	Store virksomheder (50+):	39 pct.

Sammenfatning – ejerledede selskaber

Dette års særtema giver en karakteristik af den store gruppe af ejerledede selskaber i det midtjyske erhvervslandskab og sætter fokus på to vigtige emner – ejerledernes alder og diversiteten i de ejerledede virksomheder.

Analysen viser, at de ejerledede selskaber udgør en betydelig del af de midtjyske virksomheder – målt på både antal og beskæftigelse. Især ejerledede virksomheder med 11-50 årsværk fylder meget beskæftigelsesmæssigt i den midtjyske økonomi. Samtidig har ca. 1/3 af de ejerledede selskaber med mindst fem ansatte eksport.

Analysen understreger, at ejer- og generationsskifte er et vigtigt erhvervspolitisk tema. I nogle kommuner er helt op til 40 pct. af ejerlederne over 55 år.

Når det gælder diversitet, viser analysen, at der er sket en betydelig stigning i både brugen af udenlandsk arbejdskraft og i antallet af ejerledere, der har ansat personer, der befinder sig på kanten af arbejdsmarkedet.

Til gengæld er der fortsat en stor kønsmæssig ubalance blandt lederne i ejerledede selskaber. I Midtjylland som helhed er kun godt hver sjette leder en kvinde i denne gruppe af virksomheder. Og kun 42 pct. af de ejerledede selskaber med to ledere eller flere har ansat en kvindelig leder. På begge områder ligger Midtjylland under lands gennemsnittet.

Udvalgte resultater fra analysen

I Lemvig Kommune ligger 57 pct. af den private beskæftigelse i ejerledede selskaber og enkeltmandsvirksomheder. For regionen som helhed er andelen 35 pct.

Lemvig Kommune huser i alt 87 ejerledede selskaber med mindst fem årsværk.

I 37 pct. af de ejerledede selskaber i Lemvig Kommune med mindst fem årsværk er ejerlederen over 55 år, mens ejerlederen i 11 pct. af selskaberne er over 65 år.

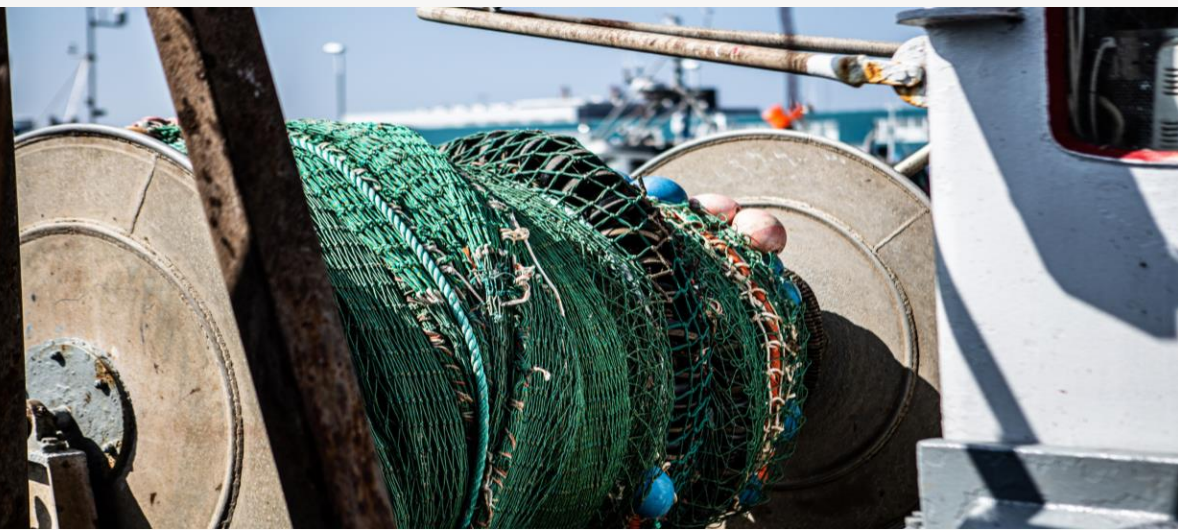
I Lemvig Kommune har 33 pct. af de ejerledede selskaber med mindst fem årsværk eksport. I Region Midtjylland som helhed er andelen 32 pct.

Otte pct. af lederne i de ejerledede selskaber i Lemvig Kommune er kvinder. I regionen som helhed er andelen 17 pct.

44 pct. af de ejerledede selskaber (mindst fem årsværk) i Lemvig Kommune beskæftiger personer, der er i støttet beskæftigelse. For regionen som helhed er andelen 46 pct.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

2

Temaafsnit om ejerledede selskaber

Temaafsnittet i dette års kommunerapporter giver en karakteristik af ejerledede selskaber i de midtjyske kommuner.

Baggrunden er, at ejerledede virksomheder fylder meget i det midtjyske erhvervslandskab. Samtidig står en del ejerledede virksomheder over for ejerskifte på kort eller lidt længere sigt.

De første sider giver en samlet karakteristik af ejerledede selskaber i kommunen, herunder antal, størrelse og eksport.

Dernæst giver afsnittet et overblik over, hvor mange ejerledede selskaber der står over for ejerskifte på kort eller lidt længere sigt.

Til sidst præsenteres indikatorer for diversiteten i de ejerledede virksomheder. Afsnittet sætter fokus på udbredelsen af kvindelige ledere samt diversitet mht. brug af arbejdskraft fra forskellige lande og personer på kanten af arbejdsmarkedet.

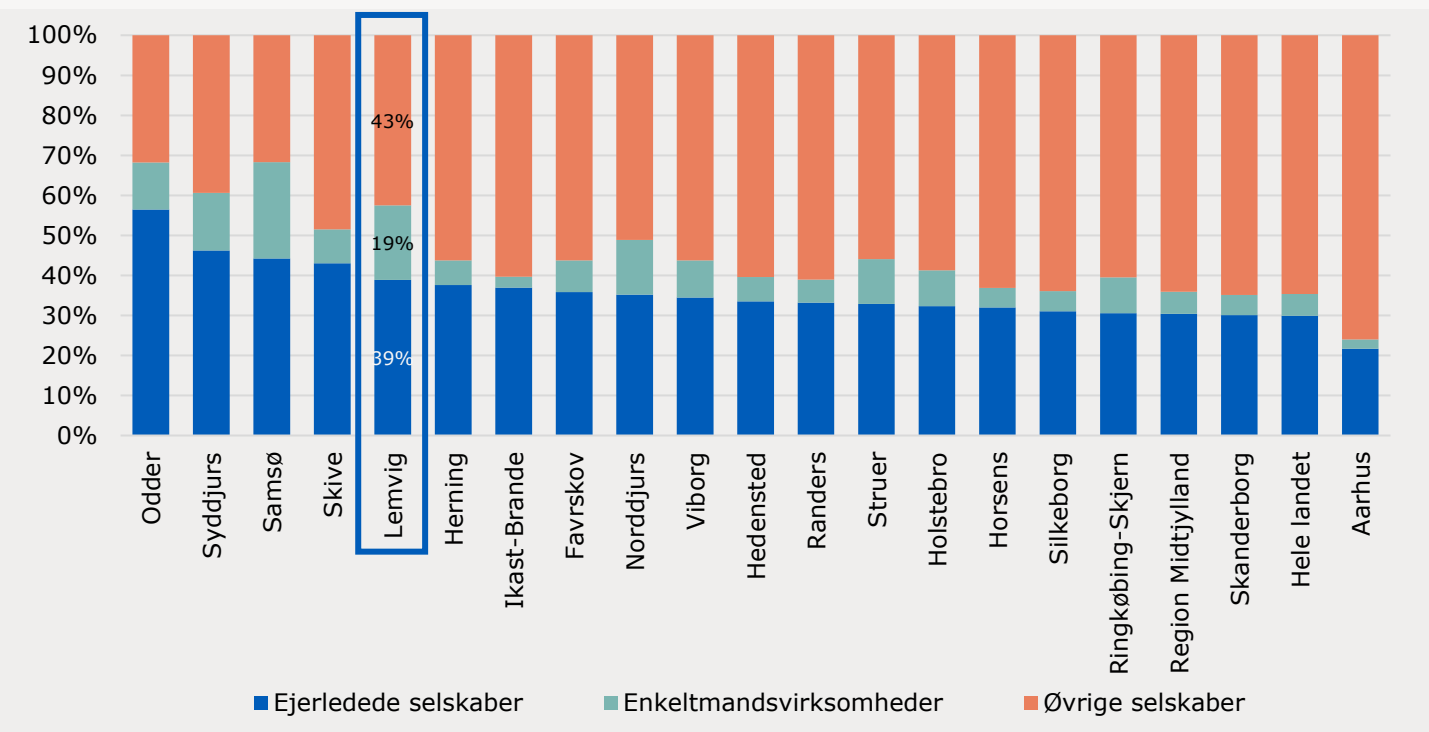
Beskæftigelsen fordelt på virksomhedstyper i de midtjyske kommuner

Ved udgangen af 2022 husede Lemvig Kommune i alt 358 ejerledede aktie- og anpartsselskaber. Dertil kommer et stort antal enkeltmandsvirksomheder, der for langt de flestes vedkommende også er ejerledede.

Der er betydelig forskel på, hvor meget denne gruppe af virksomheder udgør af den samlede beskæftigelse i de midtjyske kommuner, som det fremgår af figur 2.1. Det svinger fra 68 pct. i Odder Kommune til 24 pct. i Aarhus Kommune. I Lemvig Kommune udgør ejerledede selskaber 39 pct. af beskæftigelsen, mens enkeltmandsvirksomheder udgør 19 pct.

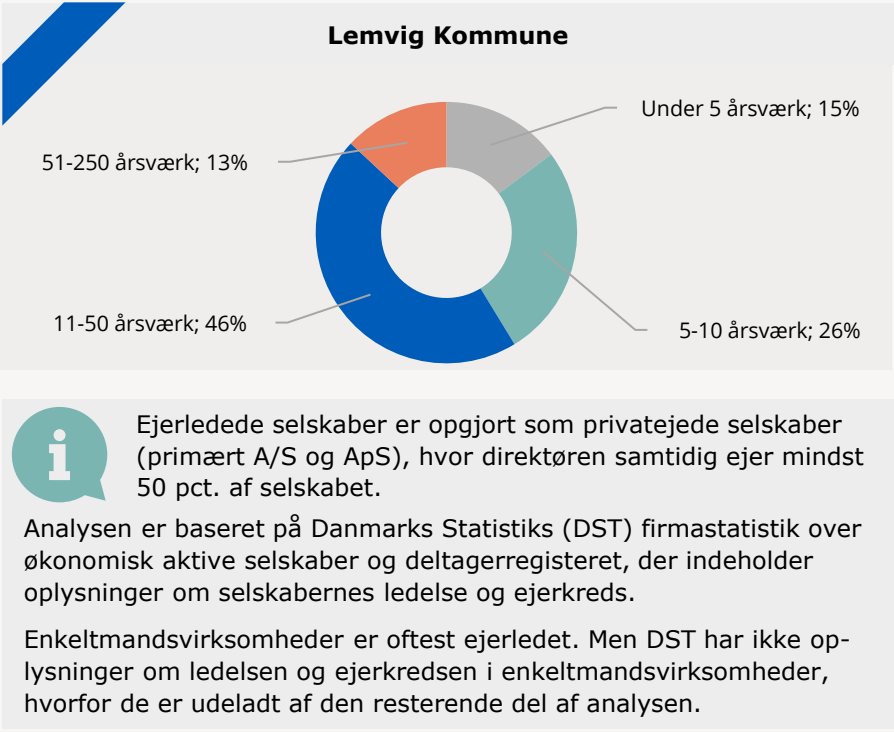
Herudover viser figur 2.2, hvordan beskæftigelsen blandt de ejerledede selskaber i Lemvig Kommune er fordelt på virksomhedsstørrelser. Det fremgår, at 46 pct. er beskæftiget i virksomheder med 11-50 ansatte, der således er den klart dominerende gruppe beskæftigelsesmæssigt.

Figur 2.1. Private fuldtidsjobs i midtjyske kommuner fordelt på virksomhedstype, 2022

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Andelen summerer ikke altid til præcis 100% på grund af afrunding.

Figur 2.2. Private fuldtidsjobs i ejerledede selskaber fordelt på virksomhedsstørrelse, 2022

Fokus på ejerledede selskaber i Lemvig – 87 selskaber beskæftiger mindst 5 årsværk

Den resterende del af afsnittet zoomer ind på ejerledede selskaber med en beskæftigelsesmæssig tyngde i kommunen. Derfor afgrænses de ejerledede selskaber i det følgende til selskaber med mindst fem årsværk. Oversigten neden for viser, at 87 af kommunens ejerledede selskaber – svarende til 24 pct. – beskæftiger mindst fem årsværk. Den største gruppe rent antalsmæssigt er virksomheder med 0-5 årsværk.

De to figurer til højre sammenligner de ejerledede selskaber med mindst fem årsværk i kommunen med ejerledede selskaber i resten af regionen og landet på to centrale områder – nemlig om virksomhederne har eksport, og om de har en bestyrelse. Figur 2.3 viser, at 33 pct. af de ejerledede selskaber i Lemvig Kommune havde eksport i 2022. Det svarer til regionen som helhed og er lidt over landsgennemsnittet.

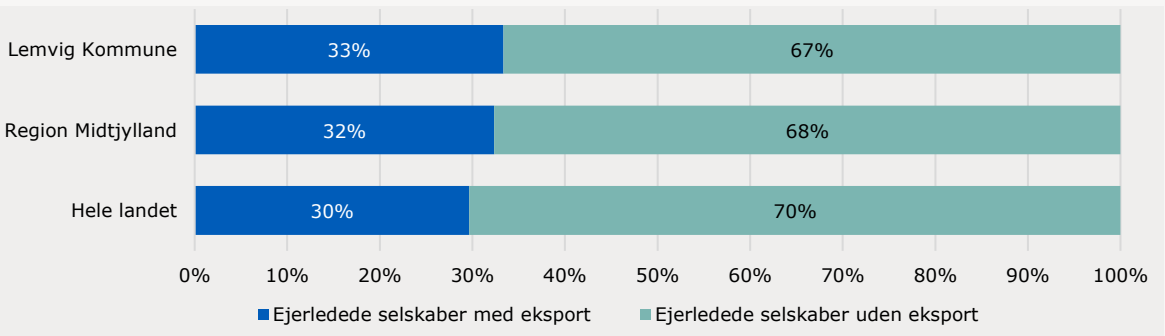
Figur 2.4 viser, at 40 pct. af de ejerledede selskaber i Lemvig Kommune havde en bestyrelse i 2022, hvilket er på niveau med regionsgennemsnittet, men over landet som helhed.

Oversigt - ejerledede selskaber i Lemvig Kommune, 2022

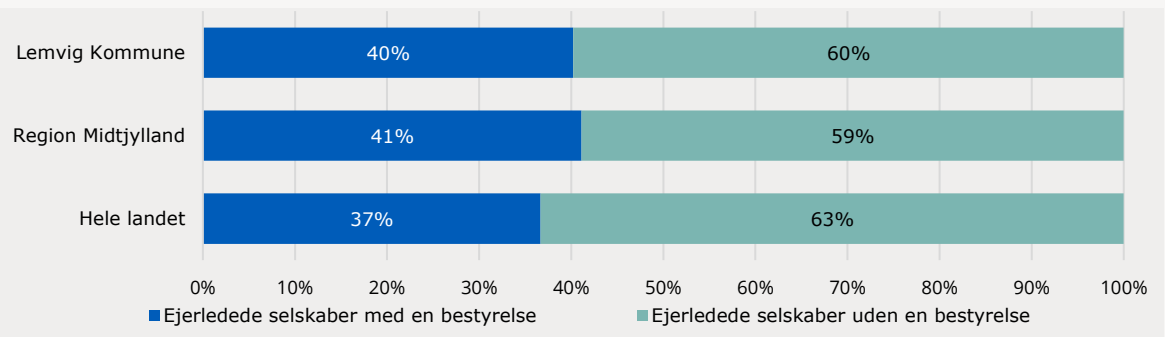

	Antal	Andel
Ejerledede selskaber i alt:	358	100%
<i>Heraf selskaber med:</i>		
Ingen årsværk	134	37%
Under 5 årsværk	137	38%
5-10 årsværk	51	14%
11-50 årsværk	33	9%
51-250 årsværk	3	1%
250+ årsværk	0	0%
Mindst fem årsværk	87	24%

Figur 2.3. Andel ejerledede selskaber med mindst fem årsværk og eksport, 2022

Figur 2.4. Andel ejerledede selskaber med mindst fem årsværk og en bestyrelse, 2022

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Ejernes alder i ejerledede selskaber

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

37 pct. af ejerlederne i Lemvig er 55 år eller ældre

Et godt forberedt og velgennemført ejer- og generationsskifte tager ofte mange år. Samtidig er et succesfuldt ejerskifte afgørende for mange ejerledede virksomheders fortsatte udvikling og for bevaring af jobs.

Derfor er det interessant at se nærmere på, hvor mange ejerledede selskaber med en betydelig aktivitet (her defineret som selskaber med mindst fem årsværk), der er ejet af personer over en vis alder.

Figur 2.5 sammenligner på tværs af midtjyske kommuner andelen af ejerledede selskaber, hvor ejerlederen er over 55 år.

Det fremgår, at 37 pct. af selskaberne i Lemvig Kommune har en ejerleder over denne alder. Det er lidt over det midtjyske gennemsnit.

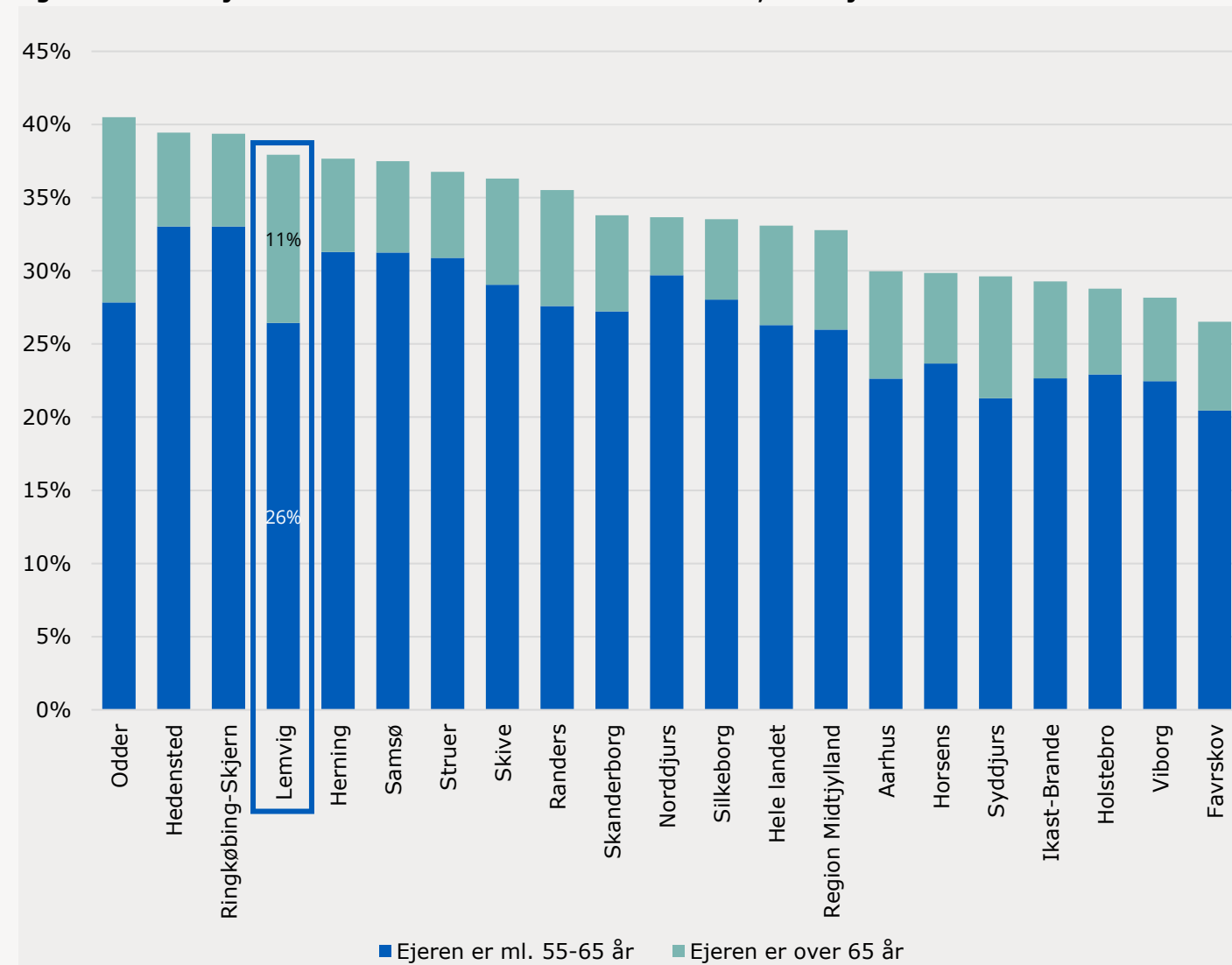
Denne side og den følgende side giver en karakteristik af ejerledede selskaber med mindst fem årsværk, og som inden for en overskuelig fremtid formodes at skulle gennemføre et ejerskifte.

Selskaber, der potentielt står over for ejerskifte, er opgjort på baggrund af ejerlederens alder i 2022. Konkret er de ejerledede selskaber inddelt i tre grupper:

- Nært forestående ejerskifte – ejerlederen er over 65 år
- Ejerskifte på længere sigt – ejerlederen er ml. 55-65 år
- Øvrige ejerledede selskaber – ejerlederen er under 55 år

Hvis selskabet har to ejerledere (dvs. at begge ejer 50 pct.) anvendes alderen for den yngste ejerleder.

Figur 2.5. Andel ejerledede selskaber med mindst fem årsværk, hvor ejerlederen er 55 år eller ældre

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Enkeltmandsvirksomheder er udeladt, da det ikke er muligt at opgøre ejernes alder for denne virksomhedstype.

Mange selskaber inden for industri står over ejerskifte

Lemvig Kommune havde ved udgangen af 2022 i alt 87 ejerledede selskaber med mindst fem årsværk. Af disse havde 33 en ejerleder på mindst 55 år, mens ti havde en ejerleder på mindst 65 år. Det fremgår af tabel 2.1, der også viser størrelsesfordelingen af de selskaber, der står over ejerskifte på kort eller længere sigt.

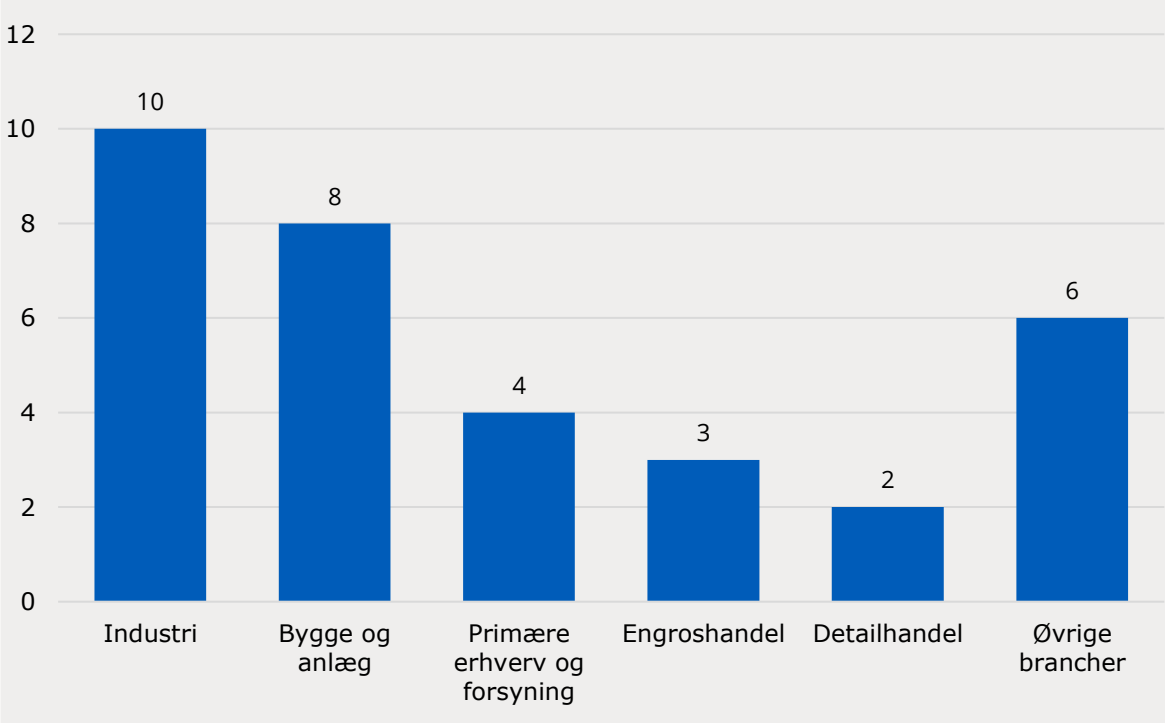
Figur 2.6 viser endvidere branchefordelingen blandt gruppen af ejerledede selskaber, hvor ejerlederen er mindst 55 år, og som beskæftiger mindst fem årsværk. Det fremgår, at ti ud af de 33 selskaber ligger inden for industri. Denne branche udgør således 30 pct. af de selskaber i kommunen, hvor ejerlederen står over ejerskifte på kort eller længere sigt. Til sammenligning udgør branchen seks pct. af alle kommunens virksomheder (se afsnit 4). Derudover er der mange selskaber inden for bygge og anlæg, hvor ejerlederen er over 55 år.

Tabel 2.1. Antal ejerledede selskaber i Lemvig Kommune med mindst fem årsværk, der står overfor ejerskifte, opdelt på størrelse og ejerlederens alder, 2022

	Nært forestående ejerskifte (over 65 år)	Ejerskifte på længere sigte (55-65 år)	I alt
5-10 årsværk	7	10	17
11-50 årsværk	3	11	14
51-250 årsværk		2	2
I alt	10	23	33

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Figur 2.6. Branchefordeling af ejerledede selskaber med mindst fem årsværk, der står over for ejerskifte i Lemvig Kommune (ejerlederen er over 55 år)

Note: Det korrekte navn for branchen "Primære erhverv og forsyning" er "Landbrug, skovbrug, fiskeri, råstof, forsyning og andre serviceydelser".

Erhvervsrettede tiltag målrettet ejerledede virksomheder i Lemvig Kommune

De ejerledede virksomheders betydning i Lemvig Kommune

Langt de fleste virksomheder i Lemvig Kommune er små- og mellemstore virksomheder, og alle virksomheder såvel ejerledede som koncernledede, har stor betydning både erhvervsudviklingsmæssigt, beskæftigelsesmæssigt og for lokalområderne.

Erhverv, Natur og Infrastruktur

Lemvig Kommune har en politik for "Erhverv, Natur og Infrastruktur – Rammebetinger". Politikken sætter de strukturelle rammer for, at Lemvig Kommune fortsat er et attraktivt sted at bo, leve og arbejde. Den indeholder fem fokusområder, der alle i større eller mindre grad berører de ejerledede virksomheder.

- **Klima og grøn omstilling:** Vi vil styrke erhvervslivets muligheder for at udnytte de naturgivne potentialer for vedvarende energi og udvikling af løsninger på klimaudfordringer.
- **Natur og friluftsliv:** Vi vil udnytte det store turismepotentiale på Vestkysten i samarbejde med lokale og nationale aktører. Vi vil skabe flere stedbundne arbejdspladser inden for turismeerhvervet og derigennem styrke handelslivet.
- **Bosætning:** Vi vil sikre, at landdistrikterne altid er et reelt alternativ til et liv i byen. Her spiller de ejerledede virksomheder en væsentlig rolle i et stærkt lokal samfund. Den rolle vil vi understøtte.
- **Erhverv:** Vi vil samarbejde med virksomhederne om at sikre de rette kompetencer. Vi vil understøtte iværksætteri og udvikling af eksisterende virksomheder for at sikre et sundt og bæredygtigt erhvervsliv. Vi vil være på forkant, når erhvervslivet har brug for vores hjælp.
- **Fysisk planlægning:** Vi vil skabe rammer, som understøtter vores styrkepositioner på erhvervsområdet. Vi vil sikre en fysisk og digital infrastruktur, som understøtter bosætning og lokal erhvervsudvikling i landdistrikterne. Vi vil videreudvikle vore attraktive by- og havneområder til gavn for bosætning, erhvervs- og handelsliv.

Politikken understøttes blandt andet af to strategier:

- **Strategi for Erhverv:** Målet er, at Lemvig Kommune arbejder aktivt med erhvervsudvikling – og gør det med vægt på bæredygtighed. Erhvervslivet består af mange små og mellemstore virksomheder og enkelte store, der alle har det gode håndværk og arbejdsomhed i højsædet. Fire styrkepositioner skiller sig især ud, står stærkt og er i vækst: Klima og Energi, Maritim service, Fødevarer og Turisme og Handel.
- **Strategi for Arbejdskraft:** Der arbejdes målrettet for virksomheder, der efterspørger (kvalificeret) arbejdskraft, og borgere, der i kortere eller længere perioder modtager offentlig forsørgelse. Arbejdsmarkedet i Lemvig Kommune er i konstant udvikling, og strategien skal bidrage til, at virksomhedernes vækstpotentiale understøttes på bedst mulige måde.

Den løbende dialog med virksomhederne

Lemvig Kommune har dialogen med erhvervslivet i fokus.

Iværksættere og etablerede virksomheder tilbydes 1:1 erhvervsservice, som sikrer, at virksomhederne får den viden og hjælp, der er brug for. Rådgivningen sker i tæt samarbejde med Erhvervshus Midtjylland, Jobcenter Lemvig, Lemvig-Thyborøn Handel og Turisme, landboforening og fiskeriforening. Tilgangen er lokalt forankret.

Virksomhederne inviteres til to årlige erhvervskonferencer med mulighed for at netværke og modtage konkret viden om et aktuelt og for virksomhederne relevant emne.

Politiske udvalg, politikere og administration har løbende fast besøgsturnus hos virksomhederne med fokus på dialog om virksomhedernes behov.

Erhvervsrettede tiltag målrettet ejerledede virksomheder i Lemvig Kommune

Lemvig Kommune har fokus på generationsskifte. Det er en del af indsatsen på erhvervsserviceområdet og omtales i Strategi for Erhverv.

Udfordringer

I Lemvig Kommune oplever vi følgende udfordringer som nogle af de største:

- Generelt aldrende befolkning.
- Stor grad af ejerledede virksomheder – større behov for generationsskifte.
- Tendens til at generationsskifte opstartes for sent.
- Mange små virksomheder lukkes ned eller overtages af større i stedet for generationsskifte.

Muligheder

Mulighederne knyttet til ejer- og generationsskifte omfatter bl.a.:

- Tidligere opstart af generationsskifte kan skabe et fornyet vækstfokus i virksomhederne. Dermed kan et generationsskifte være afsæt for nytænkning af virksomheden.
- Flere virksomheder og dermed arbejdspladser kan bevares ved at undgå nedlukning af virksomheder ved manglende generationsskifte. Ved et succesfuld generationskifte kan lokalområdet dermed styrkes for fremtiden.
- Bevaring og udvikling af levende bymidte ved at sikre generationsskifte i butikker. Det kan også være en måde at tiltrække nye beboere, hvis det er borgere fra andre kommuner, der overtage virksomheden i en mindre by.

Initiativer

I Lemvig Kommune er der taget initiativer på flere områder:

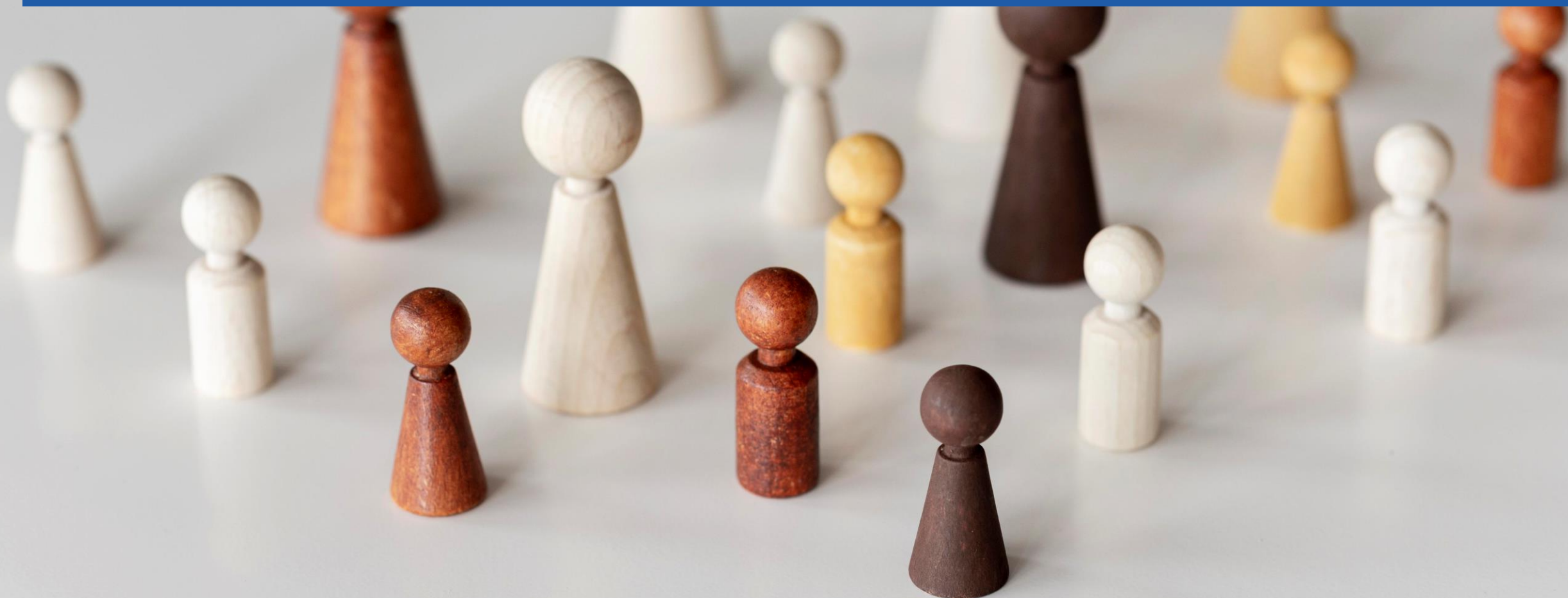
- Dialogen med erhvervslivet er i fokus.
- Lemvig Kommune har afholdt en erhvervskonference med fokus på generationsskifte.
- Gennem STARTVÆKST Lemvig tilbydes iværksættere og etablerede virksomheder en lokal 1:1 erhvervsservice. Der lægges et ekstra fokus på vækstvirksomheder og på følgende temaer: Klima, bæredygtighed, digitalisering, e-handel og generationsskifte.
- Butikker, restauranter og oplevelsesvirksomheder tilbydes 1:1 sparring, hvor generationsskifte er et af fokusområderne.

Diversitet i ejerledede selskaber

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

Halvdelen af de ejerledede selskaber i Lemvig Kommune har ansat udenlandske medarbejdere

Et af pejlemærkerne for diversitet er medarbejdernes etnicitet og nationalitet. I tabel 2.2 er de ejerledede selskaber i kommunen fordelt efter, om de kun har ansat danskere, eller om de har ansat personer fra henholdsvis andre EU-lande og ikke EU-lande. Det fremgår, at 48 pct. af de ejerledede selskaber med mindst fem årsværk har ansat udenlandsk arbejdskraft. Endvidere har 29 pct. af selskaberne ansat medarbejdere, der kommer fra ikke EU-lande. Det er en lidt lavere andel end i regionen som helhed.

Figur 2.7 viser, at der i Lemvig Kommune siden 2017 især har været en vækst i antallet af ejerledede selskaber, der beskæftiger arbejdskraft fra både EU-lande og ikke EU-lande. Samme billede gør sig gældende i resten af regionen og hele landet, men tendenser er mere markant i Lemvig Kommune.

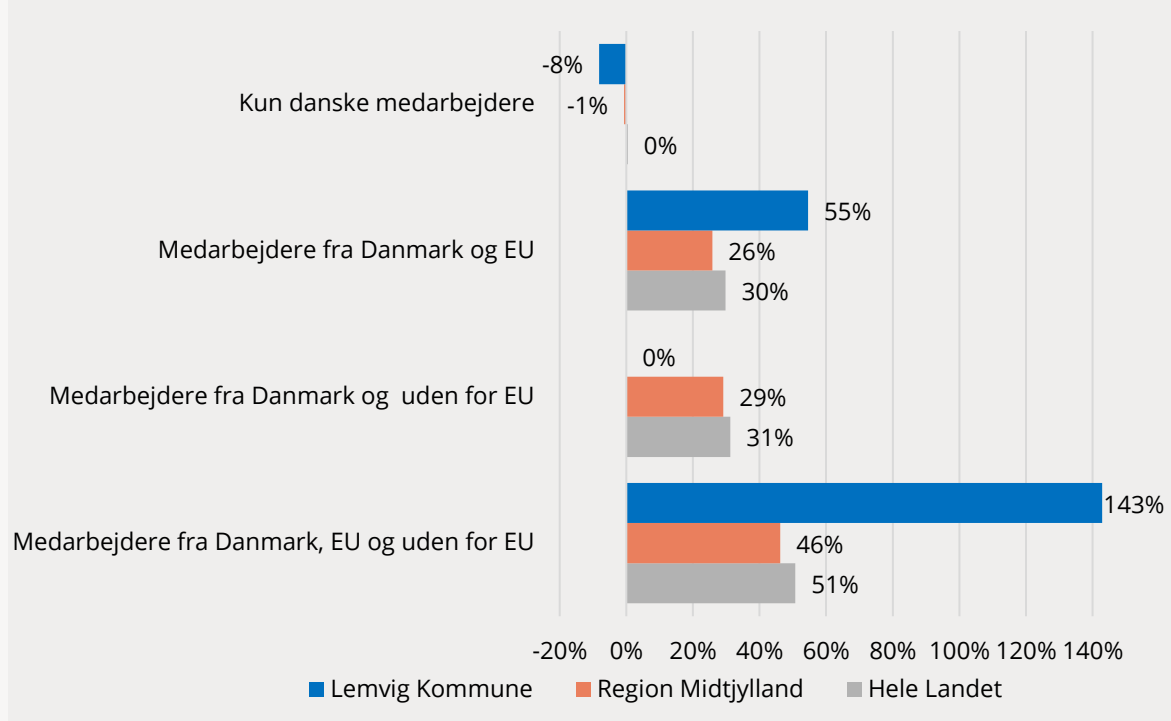
Det generelle billede er, at de midtjyske ejerledede selskaber på dette område er blevet mere diverse, idet antallet af virksomheder med kun danske medarbejdere ikke er vokset.

Tabel 2.2. Ejerledede selskaber i Lemvig Kommune fordelt efter, om de har ansat medarbejdere med udenlandsk statsborgerskab, 2022

	2022	Andel 2022	Andel 2022 Region Midtjylland
Kun danske medarbejdere	45	52%	51%
Medarbejdere fra Danmark og EU	17	20%	17%
Medarbejdere fra Danmark og uden for EU	8	9%	15%
Medarbejdere fra Danmark, EU og uden for EU	17	20%	18%
I alt	87	100%	100%

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Omfatter ejerledede selskaber med mindst fem årsværk, og hvor det er muligt at finde oplysninger om medarbejdernes statsborgerskab. Andelen summerer ikke altid til præcis 100% på grund af afrunding.

Figur 2.7. Udvikling i antal ejerledede selskaber 2017-22 opdelt efter medarbejdernes nationalitet, 2017-22

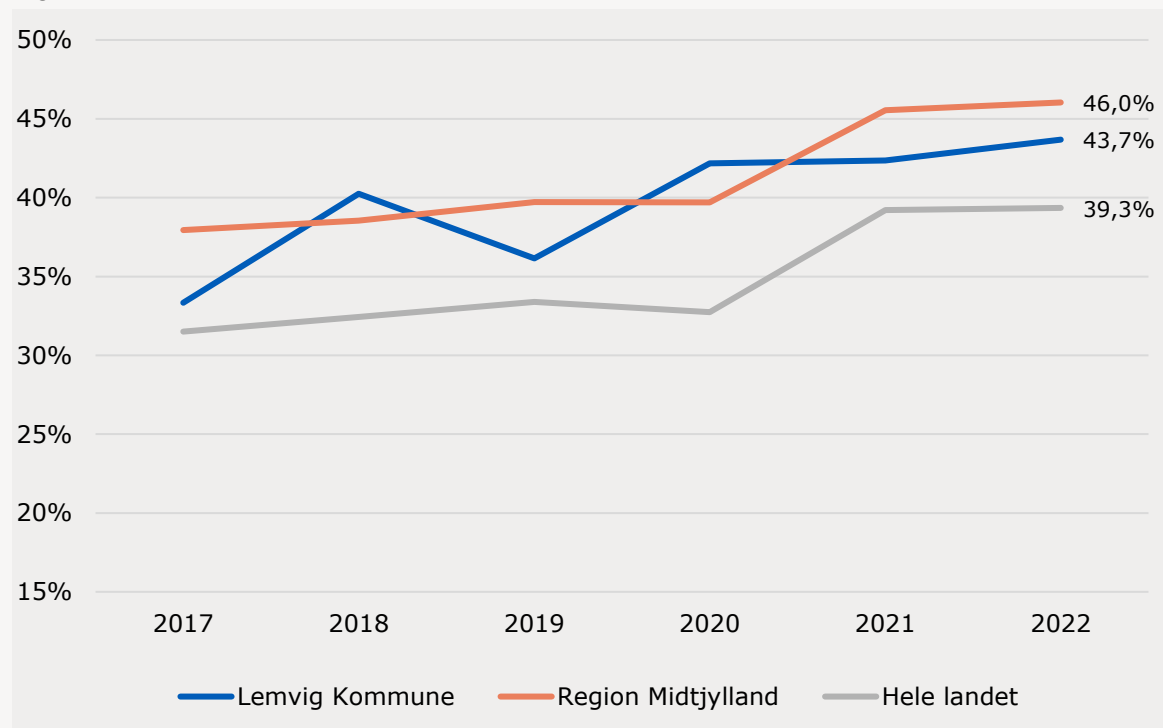
Note: Omfatter ejerledede selskaber med mindst fem årsværk, og hvor det er muligt at finde oplysninger om medarbejdernes statsborgerskab.

Mindre stigning i brugen af medarbejdere i støttet beskæftigelse i 2022

Et andet vigtigt område, når det kommer til diversitet og åbenhed, er brugen af arbejdskraft på kanten af arbejdsmarkedet. Virksomheder kan her markere sig på at tage et samfundsmæssigt medansvar samtidig med, at social ansvarlighed i stigende grad kommer i fokus som en konkurrenceparameter. Figur 2.8 viser udviklingen i andelen af ejerledede selskaber med medarbejdere i støttet beskæftigelse. Det vil sige personer, der ansættes med tilskud fra det offentlige, fx løntilskud, fleksjob, etc. Figuren viser, at andelen af Lemvig-virksomheder med medarbejdere i støttet beskæftigelse har ligget omkring regionsgennemsnittet i perioden. Figuren viser også, at det er blevet mere udbredt for selskaberne – både i de midtjyske kommuner og på landsplan – at have medarbejdere i støttet beskæftigelse. I Lemvig Kommune voksede andelen fra 33 pct. til 44 pct. i perioden 2017-22.

Herudover sammenligner figur 2.9 andelen af virksomheder med medarbejdere i støttet beskæftigelse for forskellige størrelsesgrupper. Det fremgår, at der for alle størrelsesgrupper kun er mindre forskelle mellem Lemvig Kommune og regionen som helhed. Det er alene i gruppen 11-50 årsværk, at Lemvig Kommune ligger over niveauet i Region Midtjylland som helhed.

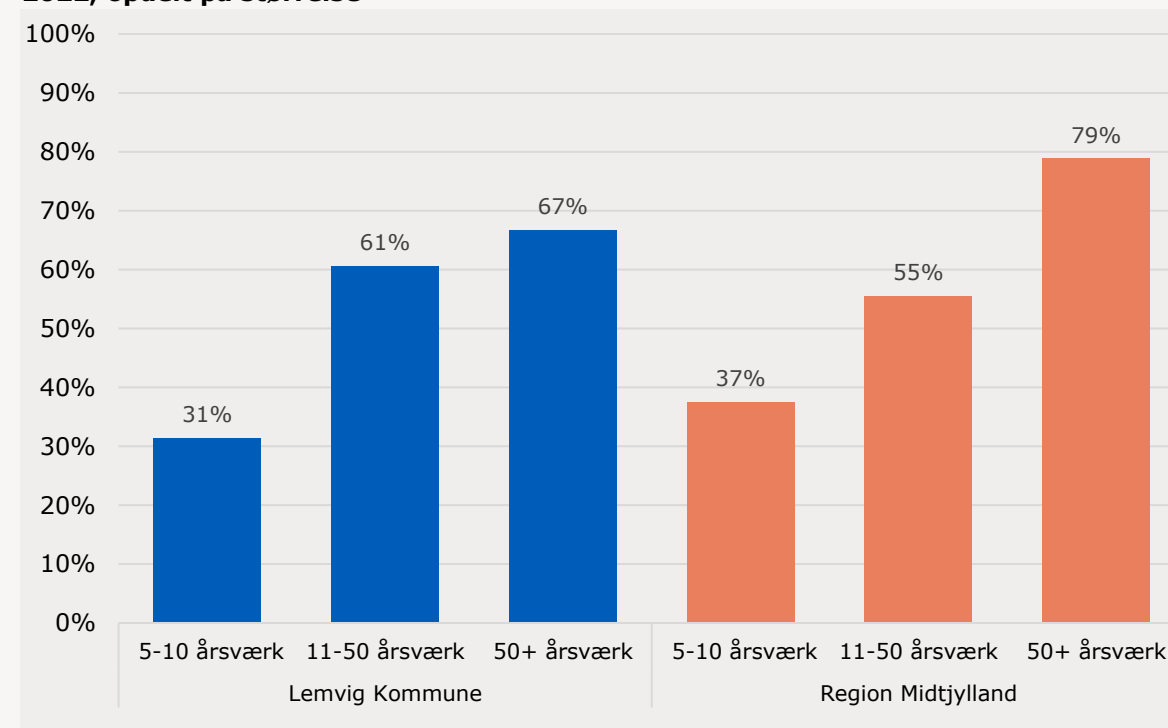
Figur 2.8. Andel ejerledede selskaber med medarbejdere i støttet beskæftigelse, 2017-22

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Omfatter ejerledede selskaber med mindst fem årsværk, og som det er muligt at finde oplysninger om virksomhedens medarbejdere.

Figur 2.9. Andel ejerledede selskaber med medarbejdere i støttet beskæftigelse 2022, opdelt på størrelse

Note: Omfatter ejerledede selskaber med mindst fem årsværk, og som det er muligt at finde oplysninger om virksomhedens medarbejdere.

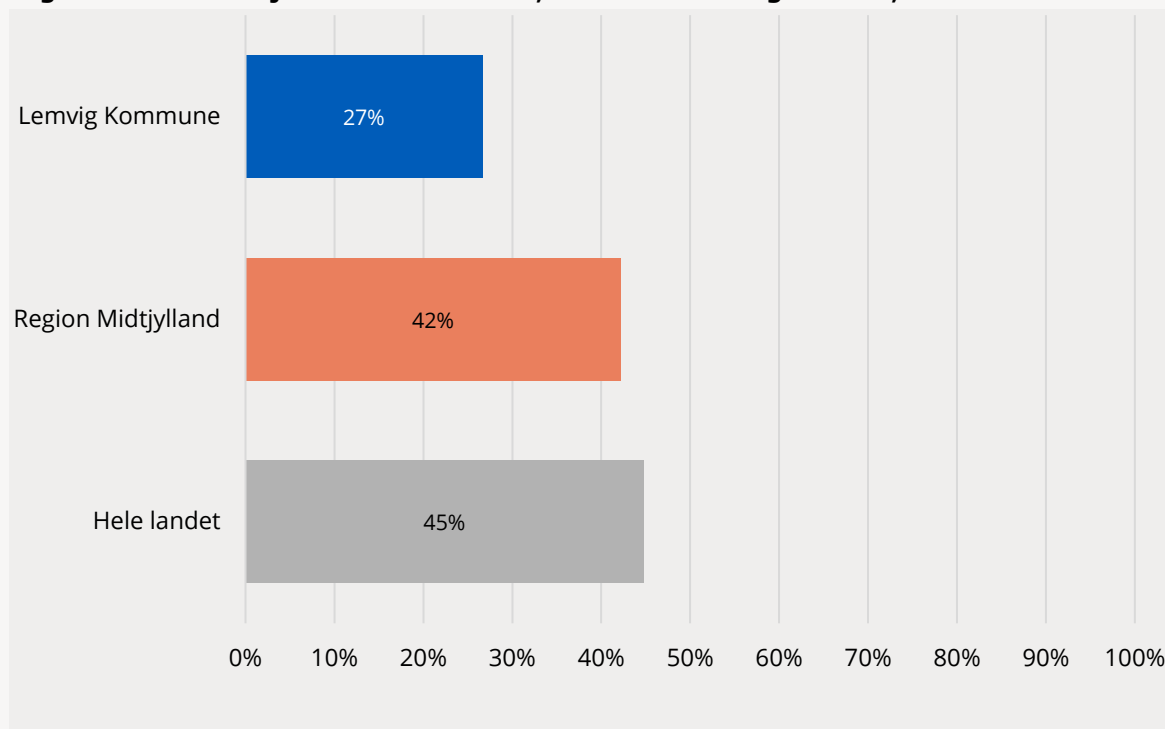
Få kvindelige ledere blandt de ejerledede selskaber

Endelig er diversitet på køn et forhold, der har fået stigende opmærksomhed i de senere år. Både i relation til at sikre mangfoldighed på kompetencer og som et forhold, der vægter, når fx store virksomheder og slutkunder vurderer ESG-forhold gennem værdikæden.

Figur 2.10 viser, hvor stor en andel af ejerledede selskaber med mindst to ledere, der har kvinder i ledelsen. Endvidere viser figur 2.11 udviklingen i kvinders andel af samtlige lederstillinger i de ejerledede selskaber i Lemvig Kommune, regionen som helhed og hele landet.

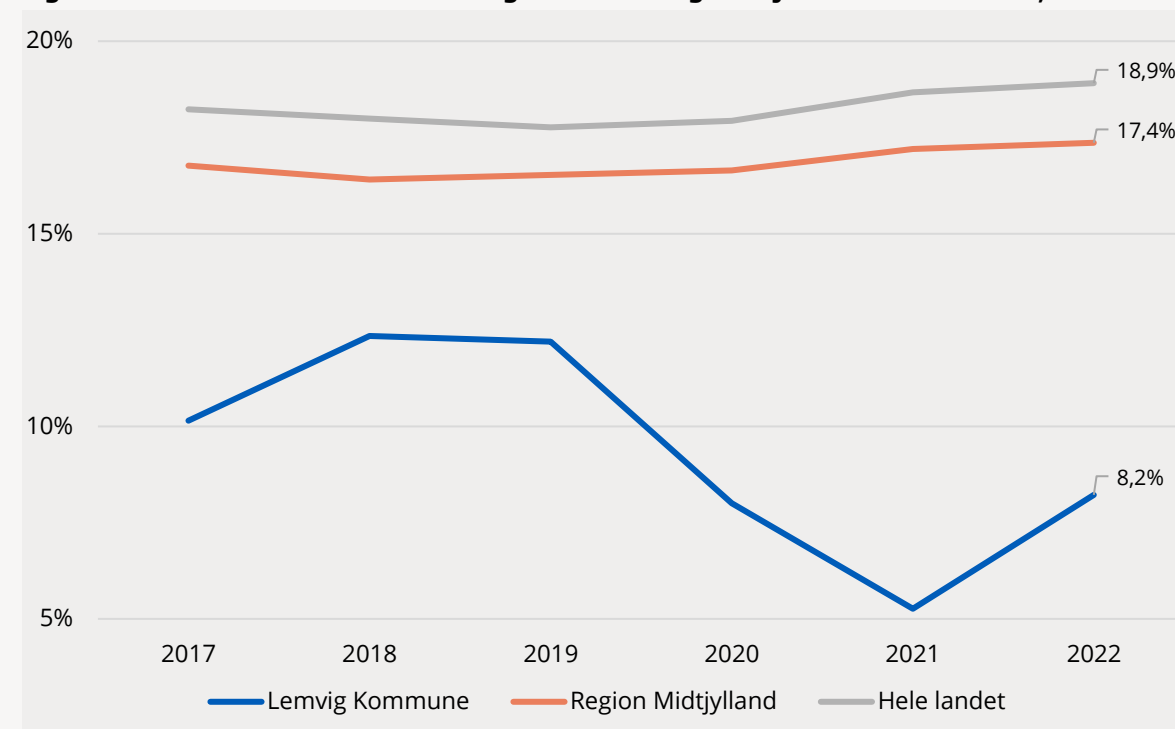
Det fremgår, at kun otte procent af alle lederne i 2022 var kvinder blandt Lemvigs ejerledede virksomheder, og at kun ca. 1/4 af virksomhederne havde kvindelige ledere. På begge områder ligger andelen langt under det midtjyske gennemsnit.

Figur 2.10. Andel ejerledede selskaber, der har kvindelige ledere, 2022

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Omfatter ejerledede selskaber med mindst to personer i ledelsen

Figur 2.11. Kvinders andel af samtlige lederstillinger i ejerledede selskaber, 2017-22

Erhvervsrettede tiltag målrettet diversitet virksomheder i Lemvig Kommune

Kommunens rolle

I Lemvig Kommune spiller diversitet på arbejdsmarkedet en væsentlig rolle. 12 pct af arbejdsstyrken har international baggrund og ordinær beskæftigelse til integrationsborgere er et eksplicit mål i Strategi for arbejdskraft.

Antallet af borgere med international baggrund er tredoblet siden 2007. Lemvig Kommune understøtter virksomhederne i rekruttering af mere international arbejdskraft.

Derudover har kommunen fokus på at tage hånd om ledige borgere med udfordringer, hvor ansættelse i virksomhederne med ordinære timer er et mål. Virksomhederne har øje for ESG og stiller i høj grad praktikpladser til rådighed for denne målgruppe, og mange forløb ender i ordinær ansættelse.

Potentialer

Et øget fokus på diversitet i virksomhederne rummer flere potentialer:

- Arbejdsudbuddet bliver større, når integrationsborgere og borgere med handicap indtænkes.
- International arbejdskraft opnår fast job og gode vilkår som borgere i Lemvig Kommune.

Udfordringer

En af de primære udfordringer, der opstår med international arbejdskraft er at lære dansk som andet sprog.

Initiativer

For at understøtte arbejdet med diversitet har Lemvig Kommune iværksat flere initiativer. Nedenstående er lidt blandt mange:

- Mange virksomheder er opmærksomme på at fastholde seniorer. Dette er en indsats, som kommunen forsøger at understøtte ved, at Jobcenteret opsamler og deler viden om fordele for seniorer ved at blive længere på arbejdsmarkedet.

- Lemvig Kommune samarbejder med alle typer af uddannelsesinstitutioner med henblik på at kunne tilbyde virksomhederne kvalificeret arbejdskraft.
- Lemvig Kommune er med til at sikre, at rammebetingelserne for dansk som andet sprog er til stede, og at virksomhederne har kendskab til mulighederne.
- Lemvig Kommune stiller handicapkompenserende ordninger til rådighed for ansatte i lokale virksomheder.
- Lemvig Kommune samarbejder med DGI Vestjylland og Frivillig Center Lemvig om projekt "Inkluderende Fællesskaber" med fokus på job til førtidspensionister. Projektet er støttet af VELUX FONDEN.
- Milepælen er Lemvig Kommunes tilbud til unge fra 18 til 30 år, der har brug for ekstra støtte og vejledning til at komme videre med uddannelse, praktik eller arbejde.

3

Beskæftigelse og specialisering

Dette afsnit fokuserer på udviklingen i beskæftigelsen i Lemvig Kommune og kommunens erhvervsmæssige specialisering.

Først holdes den samlede udvikling i den private jobskabelse op mod sammenligningskommunerne, hele regionen og resten af landet.

Derefter går afsnittet i dybden med kommunens erhvervsstruktur. Først ved at vise jobudviklingen og specialiseringen på brancheniveau, samt hvordan den private beskæftigelse er fordelt på små og større virksomheder. Dernæst viser afsnittet kommunens specialisering inden for erhvervsområder, hvor der er etableret nationale klynger.

Afslutningsvis kigger afsnittet nærmere på udenlandsk arbejdskraft og virksomhedernes brug af efter- og videreuddannelsessystemet.

Efter flere års tilbagegang voksede den private beskæftigelse i 2022

Udviklingen i den private jobskabelse kan betragtes som en overordnet indikator for kommunernes erhvervspræstationer.

Den sammenfatter således, hvordan den enkelte kommune har klaret sig på underliggende indikatorer som iværksætteri, tiltrækning af virksomheder, omfanget af vækstvirksomheder, eksport, mv.

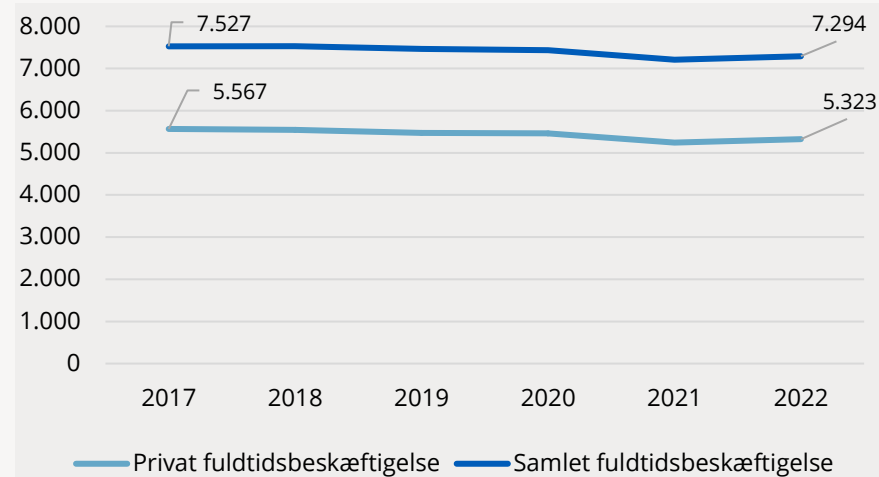
De to øverste figurer fokuserer på udviklingen i perioden 2017-22, mens den nederste figur viser udviklingen i 2023 for lønmodtagere i den private sektor.

Figur 3.1 viser, at der i perioden 2017-22 er sket en mindre tilbagegang i den private fuldtidsbeskæftigelse i Lemvig Kommune på godt 200 årsværk – svarende til et fald på 4,4 pct.

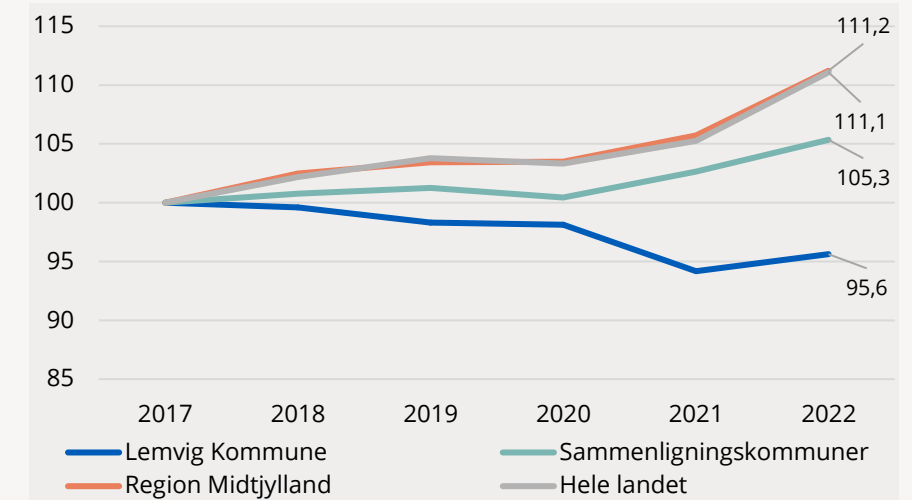
Efter et markant fald i 2021 er beskæftigelsen i kommunen vokset en smule i 2022, jf. figur 3.2. Samlet har væksten i perioden 2017-22 været markant lavere i Lemvig Kommune end i både Region Midtjylland som helhed og hele landet.

Figur 3.3 viser endvidere, at beskæftigelsen også faldt en smule i 2023.

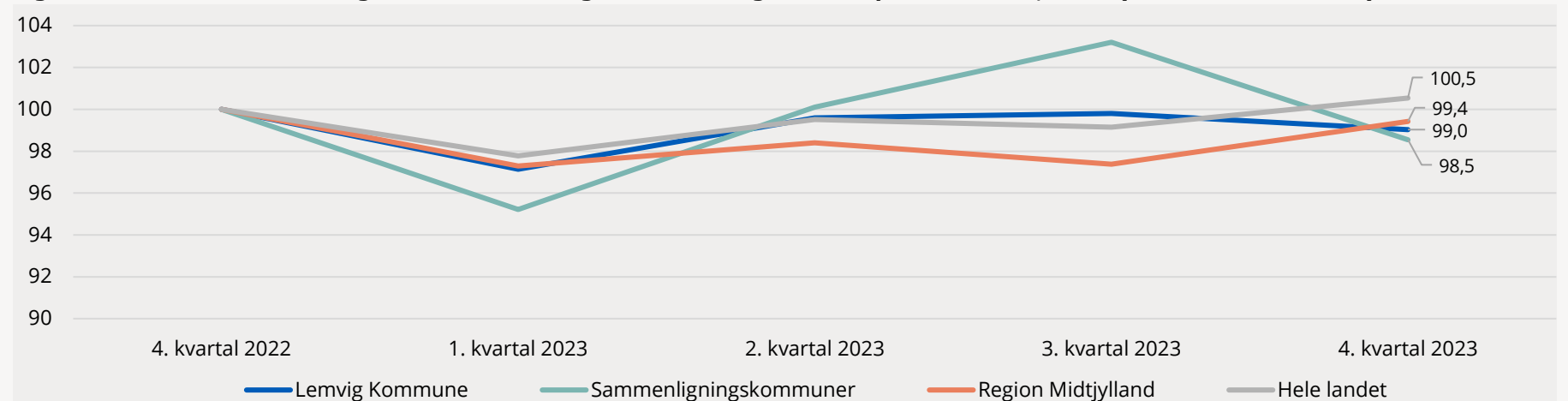
Figur 3.1. Udvikling i den private og samlede fuldtidsbeskæftigelse, 2017-22

Figur 3.2. Indekseret udvikling i antal fuldtidsbeskæftigede i den private sektor (2017=100)

Figur 3.3. Indekseret udvikling i fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere i den private sektor, 2023 (4. kvartal 2022=100)

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik (for figur 3.1 og 3.2) og jobindsats.dk (for figur 3.3).

Note: Sammenligningskommunerne omfatter: Norddjurs, Ringkøbing-Skjern, Samsø, Skive og Struer Kommune.

I figur 3.3 er beskæftigelsen i den private sektor opgjort ved den samlede beskæftigelse fratrækket beskæftigelsen i branchen offentlig administration, undervisning og sundhed.

De primære erhverv dominerer i Lemvig Kommune

Tabel 3.1 giver et overblik over beskæftigelsen og udviklingen heri i Lemvig Kommune fordelt på brancher. Tabellen viser også de enkelte branchers erhvervsmæssige specialisering i Lemvig Kommune i 2022. Det fremgår, at landbrug mv. er den største branche i kommunen målt på antal fuldtidsjobs. Derudover er bygge og anlæg samt detailhandel også toneangivende brancher. Landbrug mv. er samtidig den mest specialiserede branche i kommunen. Med en specialiseringsgrad på 4,7 fylder branchen næsten fem gange mere end i en gennemsnitskommune. Tabellen viser også, at beskæftigelsen er faldet i flere af de store brancher siden 2017. Det største procentvise fald er sket inden for operationel service (vagttjenester, rengøring mv.).

Tabel 3.1. Antal private jobs, jobvækst 2017-22 samt erhvervsmæssig specialisering, fordelt på brancher

Branche	Antal fuldtidsjobs		Jobvækst, 2017-22 (pct.)	Jobvækst i hele landet, 2017-22 (pct.)	Specialisering, 2022
	2017	2022			
Landbrug, skovbrug og fiskeri	847	825	-3%	2%	4,7
Bygge & anlæg	549	574	4%	19%	1,1
Detailhandel	587	558	-5%	5%	1,0
Olieraffinaderier mv., kemisk industri, medicinalindustri, plast-, glas- og betonindustri	690	539	-22%	12%	2,7
Elektronik-, maskin- og transportmiddelindustri	351	375	7%	8%	1,4
Tekstil-, træ-, papir- og møbelindustri	299	286	-5%	7%	1,8
Føde-, drikke- og tobaksvareindustri	246	259	6%	11%	1,8
Råstof, energi og forsyning mv.	164	218	33%	22%	3,7
Undervisning	213	206	-3%	8%	1,8
Engroshandel	221	181	-18%	7%	0,4
Hoteller og restauranter	143	171	19%	13%	0,7
Ejendomshandel og udlejning	143	170	18%	5%	1,3
Transport	139	133	-5%	10%	0,4
Kultur og fritid	109	121	11%	17%	1,4
Sundhedsvæsen	82	111	35%	25%	0,8
Operationel service	196	110	-44%	13%	0,3
Finansiering og forsikring	167	100	-40%	9%	0,4
Rådgivning, forskning og udvikling	83	90	9%	19%	0,2
Metalindustri	103	81	-22%	-3%	0,8
Reklame og øvrig erhvervsservice	75	75	-1%	10%	0,8
Andre serviceydelser mv.	68	67	0%	6%	0,5
Private velfærdsinstitutioner	70	60	-15%	10%	0,5
Forlag, tv og radio	12	8	-32%	15%	0,1
Tele, IT og information	9	8	-13%	24%	0,0
Alle brancher	5.567	5.323	-4%	11%	1,0

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik. Note: En specialiseringsgrad over 1 er udtryk for, at branchens andel af kommunens private beskæftigelse er større end i resten af landet. Hvis specialiseringsgraden er under 1, fylder branchen mindre i kommunen end i resten af landet eller en gennemsnitskommune. Tal markeret med rød angiver, at væksten har været negativ.

Note: Specialiseringen og jobvæksten for brancherne forlag, tv og radio, metalindustri, olieraffinaderier mv., kemisk industri, medicinalindustri, plast-, glas- og betonindustri, operationel service, tele, IT og information samt transport er baseret på estimerede værdier.

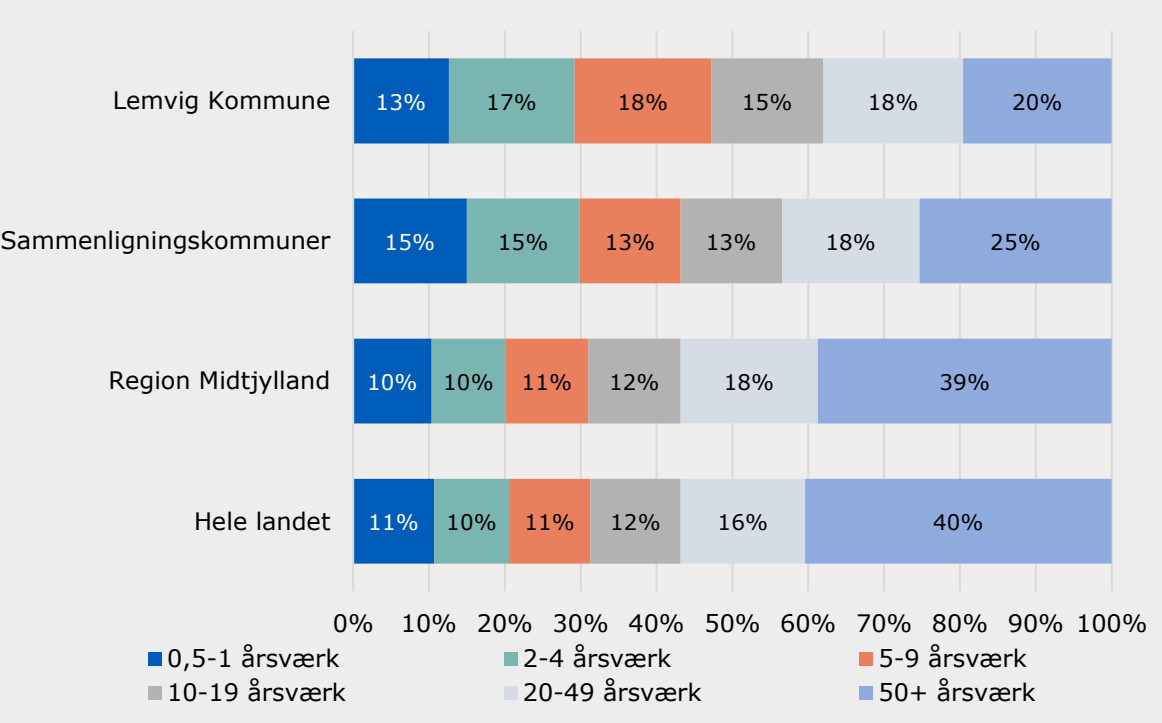
Mange beskæftigede i mindre virksomheder i Lemvig Kommune

Figuren og tabellen nedenfor giver et billede af virksomhedsstrukturen i Lemvig Kommune. Figur 3.4 viser, hvor meget forskellige størrelsesgrupper i 2022 udgjorde af den private beskæftigelse, mens tabel 3.2 viser, hvad jobvæksten har været i hver størrelsesgruppe i perioden 2017-22.

Det fremgår, at de mindre virksomheder med under 10 årsværk står for cirka halvdelen (48 pct.) af den private beskæftigelse i Lemvig Kommune. Det svarer nogenlunde til niveauet i sammenligningskommunerne og er markant højere end i resten af regionen og hele landet. Omvendt fylder de store virksomheder med mindst 50 årsværk blot 20 pct. af den private beskæftigelse i Lemvig Kommune mod 39 pct. i Region Midtjylland som helhed.

Tabel 3.2 viser, at beskæftigelsesudviklingen i Lemvig Kommune har været svagere end i resten af regionen inden for alle størrelsesgrupper – dog undtaget mikrovirksomheder med 0,5-1 årsværk.

Figur 3.4. Privat fuldtidsbeskæftigelse fordelt på virksomhedsstørrelse, 2022

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Opgjort på arbejdssteder. Beskæftigelsen i enkelte virksomhedsstørrelser for Lemvig og Samsø Kommune er baserede på estimerede værdier. Andelen summerer ikke altid til præcis 100% på grund af afrunding.

Tabel 3.2. Procentvis udvikling i antal jobs opdelt på virksomhedsstørrelser, 2017-22

Størrelse	Lemvig Kommune	Sammenligningskommuner	Region Midtjylland	Hele landet
0,5-1 årsværk	7,4%	0,4%	4,1%	5,0%
2-4 årsværk	-10,1%	-4,2%	-4,4%	-1,5%
5-9 årsværk	0,7%	-3,2%	5,9%	6,6%
10-19 årsværk	4,5%	7,8%	10,5%	10,7%
20-49 årsværk	11,8%	20,5%	17,4%	14,4%
50+ årsværk	-24,3%	10,9%	17,1%	16,6%
Alle virksomheder	-4,4%	5,3%	11,2%	11,1%

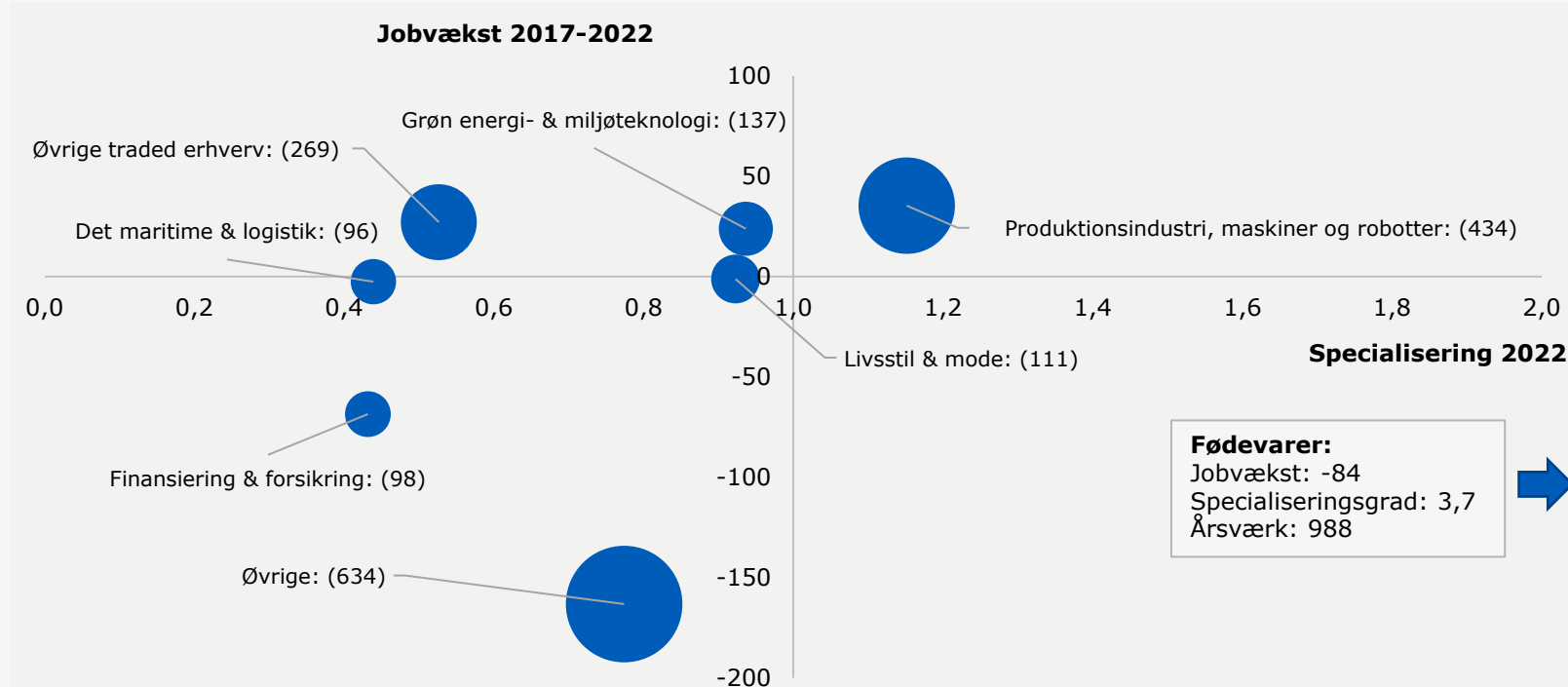
Note: Udvikling i antal jobs er opgjort på baggrund af gruppernes (fx virksomheder med 2-4 årsværk) samlede beskæftigelse i hhv. 2017 og 2022. Beskæftigelsen i enkelte virksomhedsstørrelser for Lemvig og Samsø Kommune er baserede på estimerede værdier.

Fødevarer er det største klyngeområde i Lemvig Kommune

Hvor udgangspunktet på de forrige sider er alle private virksomheder, fokuserer figur 3.5 på de erhverv, hvor der er etableret nationale klynger. Figuren omfatter dermed ikke lokalt orienterede erhverv som fx detail, restauranter og håndværk, men alene internationalt konkurrerende erhverv, hvor Danmark har etablerede eller spirende styrkepositioner. Figuren viser, hvor meget klyngerne fylder beskæftigelsesmæssigt i kommunen, og om klyngerne er i vækst eller tilbagegang målt på antallet af jobs.

Figuren viser, at området fødevarer (bl.a. landbrug, fødevareproduktion og rådgivning inden for fødevareproduktion) var den klart største klynge jobmæssigt i Lemvig Kommune i 2022 med 988 årsværk. Fødevarer er også det område, der har den største specialiseringsgrad. Med en specialisering på 3,7 i 2022 udgør fødevarer en andel af den samlede private beskæftigelse i Lemvig Kommune, der er knap fire gange større end i en gennemsnitskommune. Produktionsindustri mv. er med en specialiseringsgrad på 1,2 den næstmest specialiserede klynge i Lemvig Kommune.

Figur 3.5. Kommunens erhvervsmæssige specialisering samt jobvækst opdelt på klyngeområder, 2017-22

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Klyngerne er baseret på statistikarbejdet, der ligger til grund for rapporten "Erhvervsmæssige styrkeområder – Kortlægning af erhvervsstyrker i dansk erhvervsliv", som IRIS Group og CRT udarbejdede for Erhvervsstyrelsen i 2019. Nogle erhverv i figuren dækker flere nationale klynger. Fx dækker "grøn energi- og miljøteknologi" både over virksomheder, der er i målgruppen for CLEAN og Energy Cluster Denmark.

På grund af diskretioneringer er klyngeområderne life science, kemi mv., byggeri og byggematerialer, IT og digitale teknologier, og visuel industri slået sammen til klyngeområdet øvrige.

Figuren viser den erhvervsmæssige specialisering inden for de områder, hvor der er etableret nationale klynger.

I 2022 stod klyngerne for ca. 42 pct. af den samlede private beskæftigelse i Region Midtjylland.

Klyngernes betydning i kommunen er vist gennem tre indikatorer:

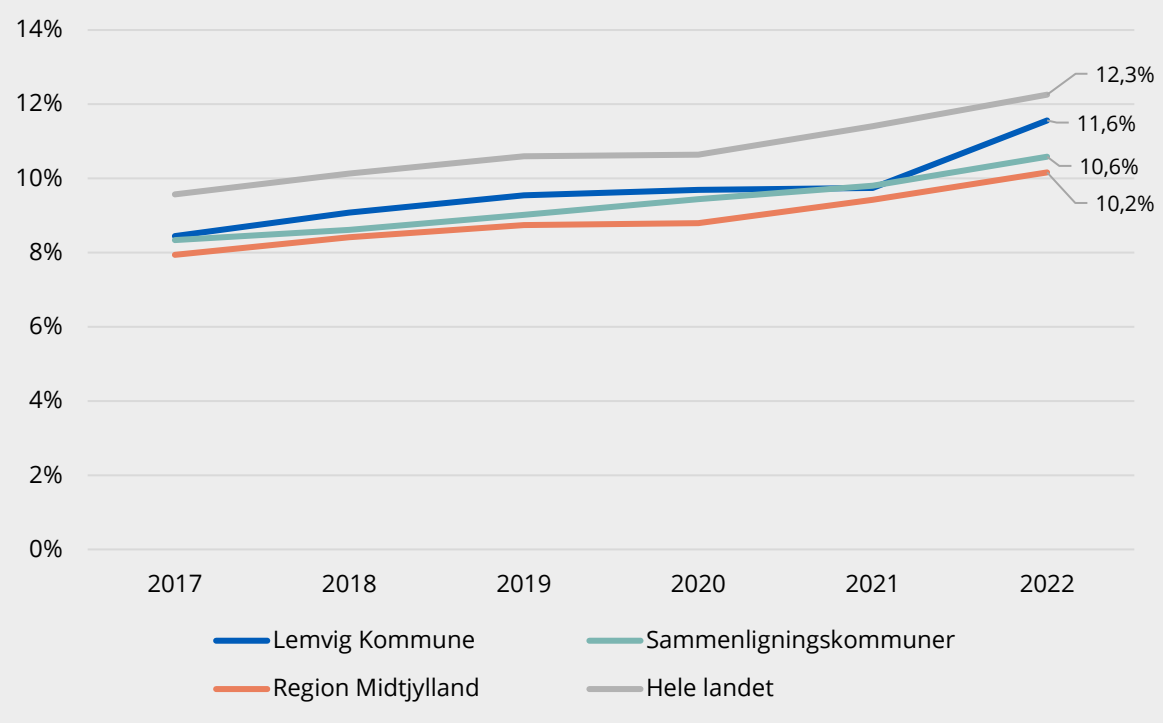
- Cirklerne størrelse illustrerer størrelsen af hver klynge målt på antal fuldtidsbeskæftigede i 2022. Antal årsværk er angivet i parentes.
- Placeringen langs figurens x-akse viser klyngens specialiseringsgrad. En specialiseringsgrad over 1 er udtryk for, at klyngens andel af den private beskæftigelse er større end i resten af landet.
- Placeringen langs y-aksen viser udviklingen i antal fuldtidsbeskæftigede 2017-22. Dvs. om klyngen har haft vækst eller tilbagegang de sidste fem år.

Vækst i brugen af udenlandsk arbejdskraft i 2022

Jobskabelsen i den private sektor hænger sammen med virksomhedernes adgang til kvalificeret arbejdskraft. I den forbindelse er mulighederne for at rekruttere arbejdskraft fra udlandet vigtig for mange virksomheder. Figur 3.6 viser udviklingen i andelen af udenlandske medarbejdere i den private sektor i Lemvig Kommune, sammenligningskommunerne, regionen og hele landet i perioden 2017-22. Det fremgår, at andelen af udenlandsk arbejdskraft i den private sektor i Lemvig Kommune voksede markant i 2022. I 2022 lå andelen i Lemvig Kommune på 11,6 pct., hvilket er højere end i resten af regionen, men lavere end landsgennemsnittet.

Udover adgang til udenlandsk arbejdskraft bidrager en løbende opkvalificering af arbejdsstyrken i form af voksen- og efteruddannelse også til at sikre, at virksomhederne har adgang til kvalificeret arbejdskraft. Tabel 3.3 viser, hvor stor en andel af arbejdsstyrken der har deltaget i voksen- og efteruddannelse (VEU) i to forskellige perioder. I perioden 2020-22 deltog knap 12 pct. af arbejdsstyrken i Lemvig Kommune i VEU, hvilket er en nedgang i forhold til 2017-19, men højere end i resten af regionen og hele landet.

Figur 3.6. Andel udenlandske medarbejdere i den private sektor, 2017-22

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Tabel 3.3. Deltagelse i voksen- og efteruddannelse, 2017-22

	Andel, der har deltaget i voksen- og efteruddannelse 2017-19	Andel, der har deltaget i voksen- og efteruddannelse 2020-22
Lemvig Kommune	14,0%	11,6%
Sammenligningskommuner	15,3%	10,1%
Region Midtjylland	12,4%	8,6%
Hele landet	11,9%	8,8%

Note: Tabellen omfatter alle personer i aldersgruppen 25-74 år.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

4

Iværksætteri og virksomhedsbestand

Dette afsnit fokuserer på tilgang og frafald af virksomheder i Lemvig Kommune. Først vises udviklingen i iværksætteriet i kommunen efterfulgt af tal for overlevelsesraten blandt nye virksomheder samt for konkurser.

Derefter vises tilflytningen og fraflytningen af etablerede virksomheder siden 2018.

Endelig sammenligner afsnittet antallet af virksomheder pr. 1.000 indbyggere med andre midtjyske kommuner.

Markant lavere etableringsrate end regionsgennemsnittet

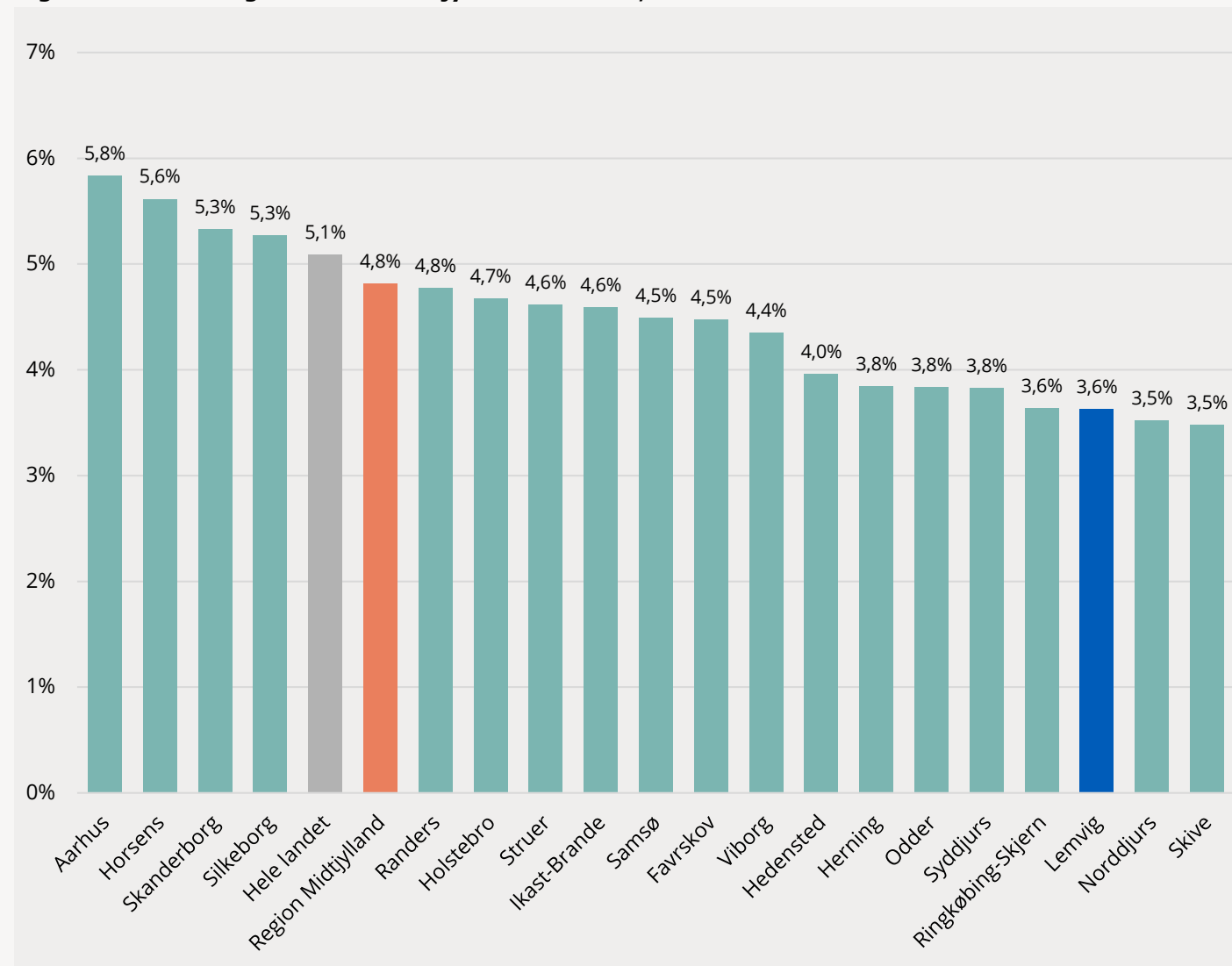
Iværksættere spiller en vigtig rolle for fornyelse, dynamik, innovation og jobskabelse i erhvervslivet.

Figuren til højre viser etableringsraten (andelen af den samlede virksomhedsbestand, der er etableret i 2022) i de midtjyske kommuner sammenholdt med lands- og regionsgennemsnittet.

Som det fremgår, lå etableringsraten i Lemvig Kommune i 2022 på 3,6 pct., hvilket er det næstlaveste niveau blandt de midtjyske kommuner og markant lavere end landsgennemsnittet.

Figuren viser også, at Aarhus Kommune havde den højeste etableringsrate på 5,8 pct., mens Skive Kommune og Norddjurs Kommune havde de laveste etableringsrater på 3,5 pct.

Figur 4.1. Etableringsrater i de midtjyske kommuner, 2022

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Etableringsraten er opgjort som antal virksomheder etableret i året sat i forhold til den samlede virksomhedsbestand.

Sidste år ændrede Danmarks Statistik metoden bag opgørelsen af aktive virksomheder i Danmark. Ændringen betyder, at antallet af aktive virksomheder – både etablerede og iværksættervirksomheder – er højere i 2022 end tidligere år.

Ændringen har medført, at der især er kommet flere virksomheder inden for brancherne finansiering og forsikring samt ejendomshandel og udlejning.

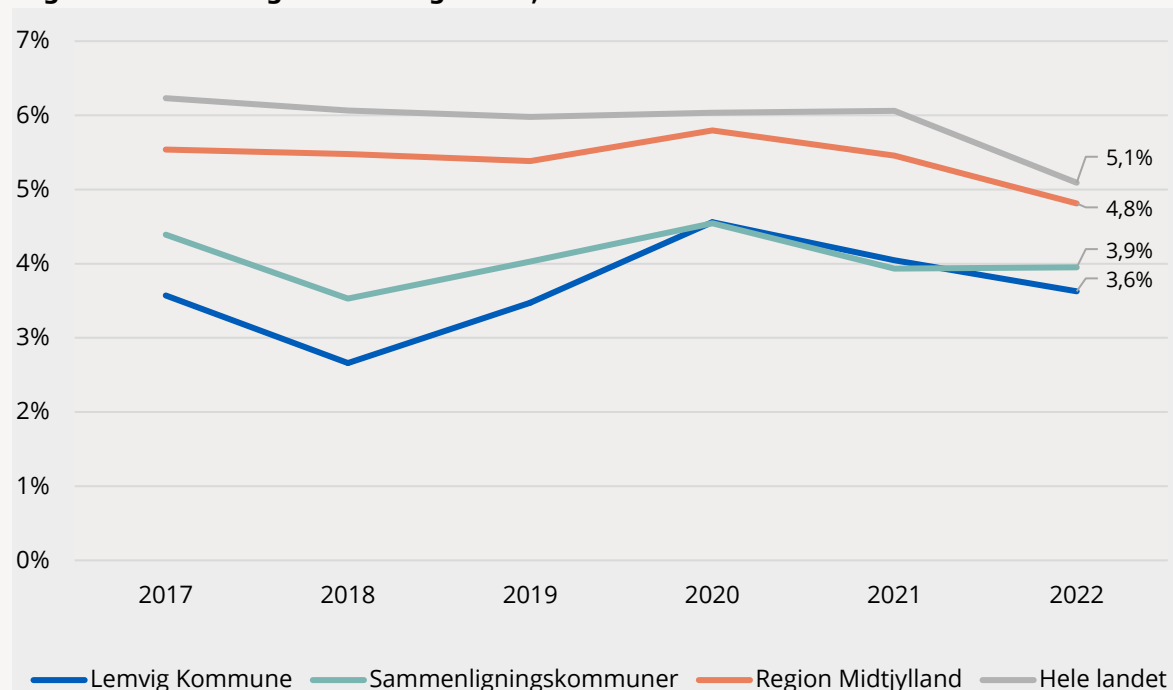
Da ændringen har medført en stigning i det samlede antal virksomheder, betyder det, at etableringsraten, som vist på næste side, er lavere i 2022 sammenlignet med tidligere år. Dette på trods af, at antallet af iværksættervirksomheder i de fleste kommuner er højere i 2022 sammenlignet med 2021.

Etableringsraten på niveau med sammenligningskommunerne

Figur 4.2 viser udviklingen i etableringsraten i perioden 2017-22 for Lemvig Kommune, sammenligningskommunerne, Region Midtjylland og hele landet.

Det fremgår, at Lemvig Kommune gennem hele perioden har haft en lavere etableringsrate end regions- og landsgennemsnittet. Lemvig Kommune har ligget på niveau med sammenligningskommunerne siden 2020. Derudover er forskellen til regions- og landsgennemsnittet blevet indsnævret.

Figur 4.2. Udvikling i etableringsraten, 2017-22

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Etableringsraten er opgjort som antal virksomheder etableret i året sat i forhold til den samlede virksomhedsbestand. Sammenligningskommunerne omfatter: Norddjurs, Ringkøbing-Skjern, Samsø, Skive og Struer Kommune.

Mange iværksættere inden for landbrug

For den enkelte kommune kan det endvidere være interessant at se nærmere på inden for hvilke brancher, at der etableres nye virksomheder. Tabel 4.1 viser således iværksættervirksomhedernes fordeling på brancheområder i perioden 2021-22 og sammenligner med det øvrige land og regionen som helhed.

Af tabellen fremgår det, at fordelingen i Lemvig Kommune adskiller sig en del fra fordelingen i resten af landet. Lemvig Kommune har en markant højere andel iværksættere inden for landbrug og detailhandel end resten af regionen og hele landet. Omvendt har Lemvig Kommune færre iværksættere inden for bygge og anlæg samt vidensservice. I forhold til sammenligningskommunerne har Lemvig Kommune relativt få iværksættere inden for hoteller og restauranter.

Tabel 4.1. Fordeling af iværksættere efter brancher, gennemsnit for 2021-22

Branche	Lemvig Kommune	Sammenligningskommuner	Region Midtjylland	Hele landet
Finansiering, forsikring og ejendomme	26%	22%	24%	21%
Landbrug, skovbrug, fiskeri, råstof, forsyning og andre serviceydelser	17%	10%	7%	6%
Detailhandel	13%	7%	7%	6%
Operationel service	9%	10%	7%	8%
Bygge og anlæg	9%	15%	13%	13%
Private velfærdsinstitutioner og kultur	8%	5%	8%	9%
Vidensservice	7%	10%	12%	14%
Industri	5%	4%	3%	3%
Hoteller og restauranter	4%	10%	5%	5%
Transport	2%	3%	3%	5%
Information og kommunikation	1%	2%	6%	8%
Engroshandel	0%	1%	2%	2%
I alt	100%	100%	100%	100%

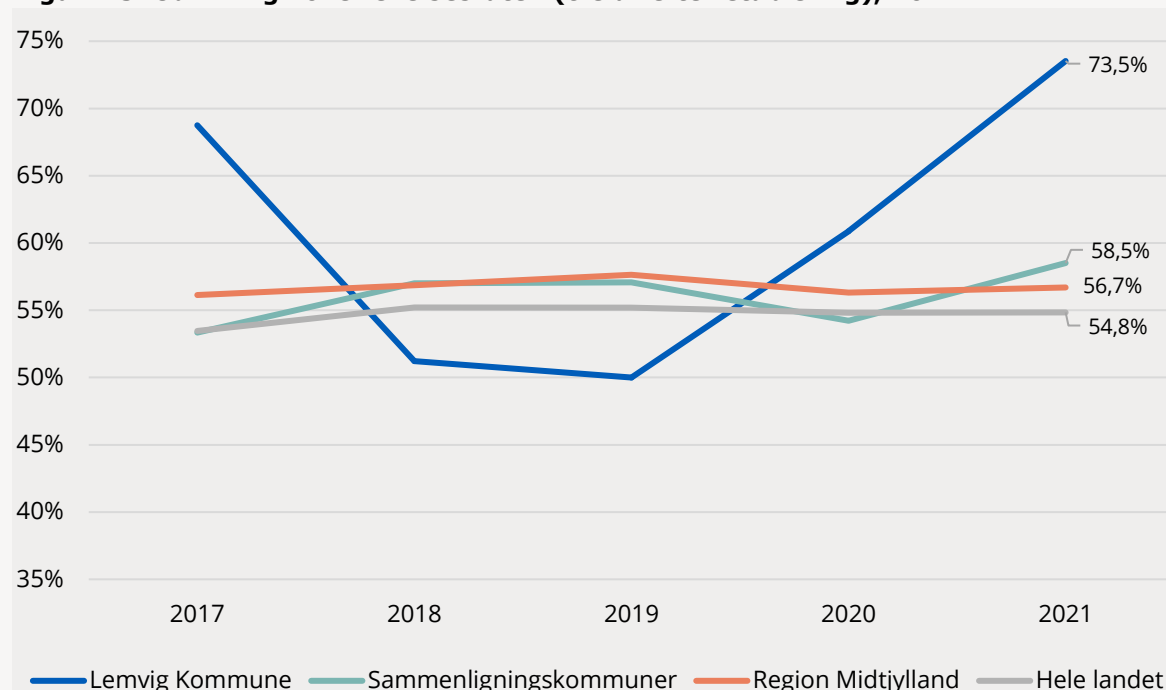
Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Iværksættervirksomheder med uoplyst branche er ikke medtaget. Andelene summerer ikke altid til præcis 100% på grund af afrunding.

Markant stigning i den treårige overlevelsesrate i 2020 og 2021

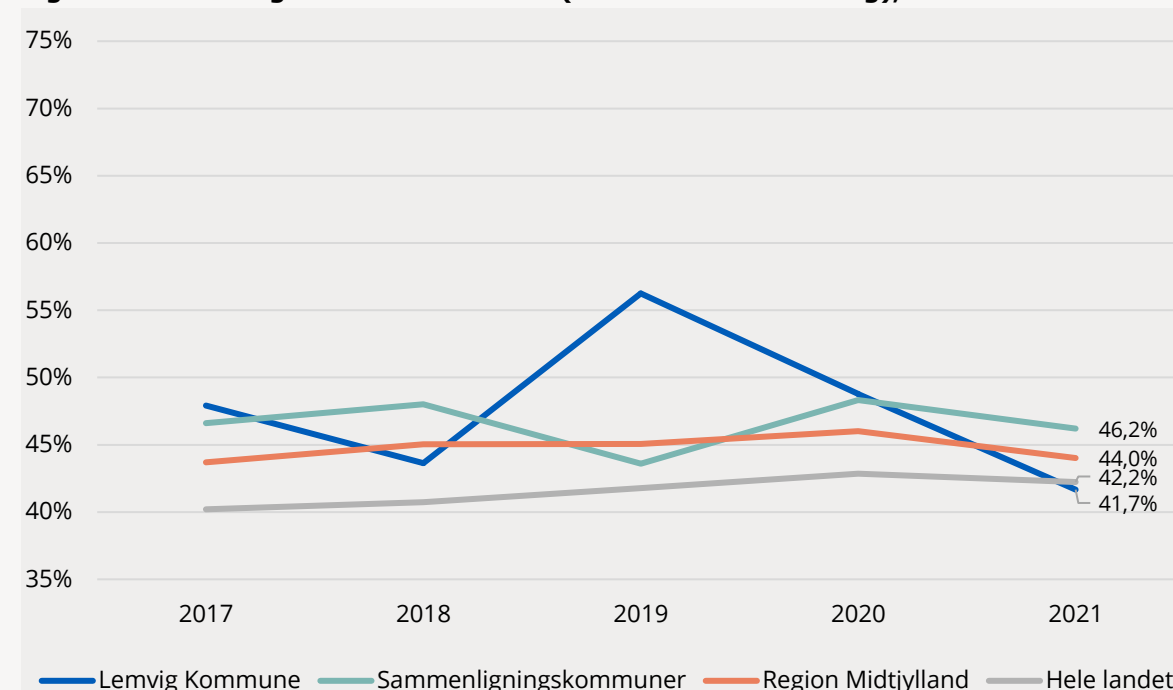
En vigtig indikator for iværksættervilkårene i en kommune er overlevelsesraten. Det vil sige andelen af nye virksomheder, der formår at fastholde en væsentlig økonomisk aktivitet efter, at de er etableret. Figurene nedenfor viser overlevelsesraterne henholdsvis tre og fem år efter etablering for iværksættere i Lemvig Kommune, sammenligningskommunerne, Region Midtjylland og hele landet.

Overlevelsesraten svinger typisk en del fra år til år i de enkelte kommuner. Figur 4.3 viser, at den treårige overlevelsesrate i Lemvig Kommune er vokset markant i perioden 2019-21 (dvs. for virksomheder etableret i 2017 og 2018). I 2021 lå den treårige overlevelsesrate på 73,5 pct., hvilket er betydeligt højere end regions- og landsgennemsnittet. Den femårige overlevelsesrate i Lemvig Kommune har også svinget en del i perioden. I 2019 lå Lemvig Kommune over både resten af regionen og hele landet. Men overlevelsesraten faldt efterfølgende, så Lemvig Kommune i 2021 stort set ligger på niveau med regionen og hele landet. Det må dog forventes, at der fra næste år vil kunne observeres en stigning i den femårige overlevelsesrate, når virksomheder etableret i 2017-18 når denne alder.

Figur 4.3. Udvikling i overlevelsesraten (tre år efter etablering), 2017-21

Figur 4.4. Udvikling i overlevelsesraten (fem år efter etablering), 2017-21

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Danmarks Statistik har i 2022 justeret opgørelsen af overlevede virksomheder. Derfor kan overlevelsesraterne i denne rapport ikke sammenlignes med overlevelsesraterne i sidste års rapport.

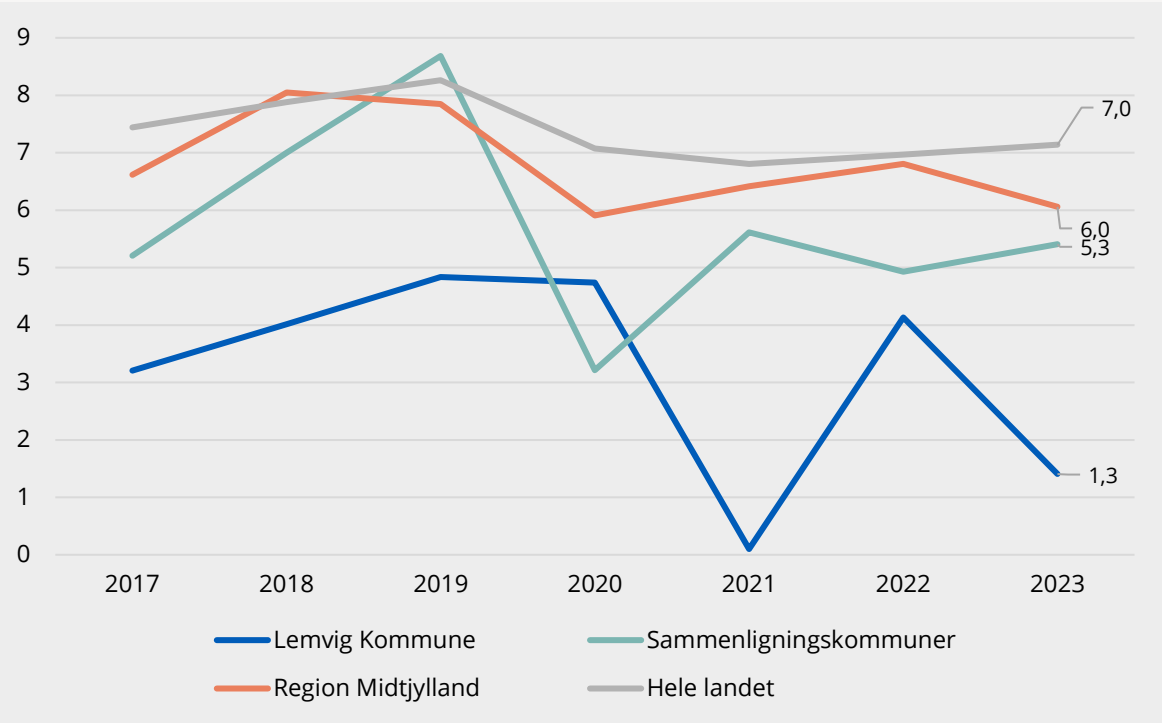
Relativt få konkurser i Lemvig Kommune

En anden indikator for afvikling og frafald af virksomheder er omfanget af konkurser. Figur 4.5 viser udviklingen i omfanget af konkurser – opgjort som antal konkurser pr. 1.000 virksomheder. Tabel 4.2 viser, hvordan konkurserne i kommunen fordeler sig på hovedsektorer.

Det fremgår, at antallet af konkurser pr. 1.000 virksomheder i Lemvig Kommune har været lavere end i resten af landet og regionen i hele perioden 2017-23. Det gælder særligt de seneste år.

I 2023 var konkurserne ligeligt fordelt mellem transport og industri. Som det fremgår, har den branchemæssige fordeling af konkurserne i Lemvig Kommune svinget noget mellem årene, hvilket naturligvis skyldes det forhold, at relativt få Lemvig-virksomheder går konkurs hvert år.

Figur 4.5. Udvikling i antal konkurser pr. 1.000 virksomheder, 2017-23

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Konkurser er opgjort for virksomheder med beskæftigelse og/eller en omsætning på mindst en mio. kr. (aktive virksomheder). Antallet af virksomheder for 2023 er estimeret på baggrund af udviklingen i virksomhedsbestanden i perioden 2017-22.

Tabel 4.2. Fordeling af konkurser i Lemvig Kommune på sektorer, 2017-23

Sektor	2017	2020	2023
Service	25%	0%	0%
Bygge og anlæg	25%	17%	0%
Handel	25%	0%	0%
Transport	25%	67%	50%
Industri	0%	0%	50%
Primære erhverv	0%	17%	0%
I alt	100%	100%	100%

Note: Andelene summerer ikke altid til præcis 100% på grund af afrunding.

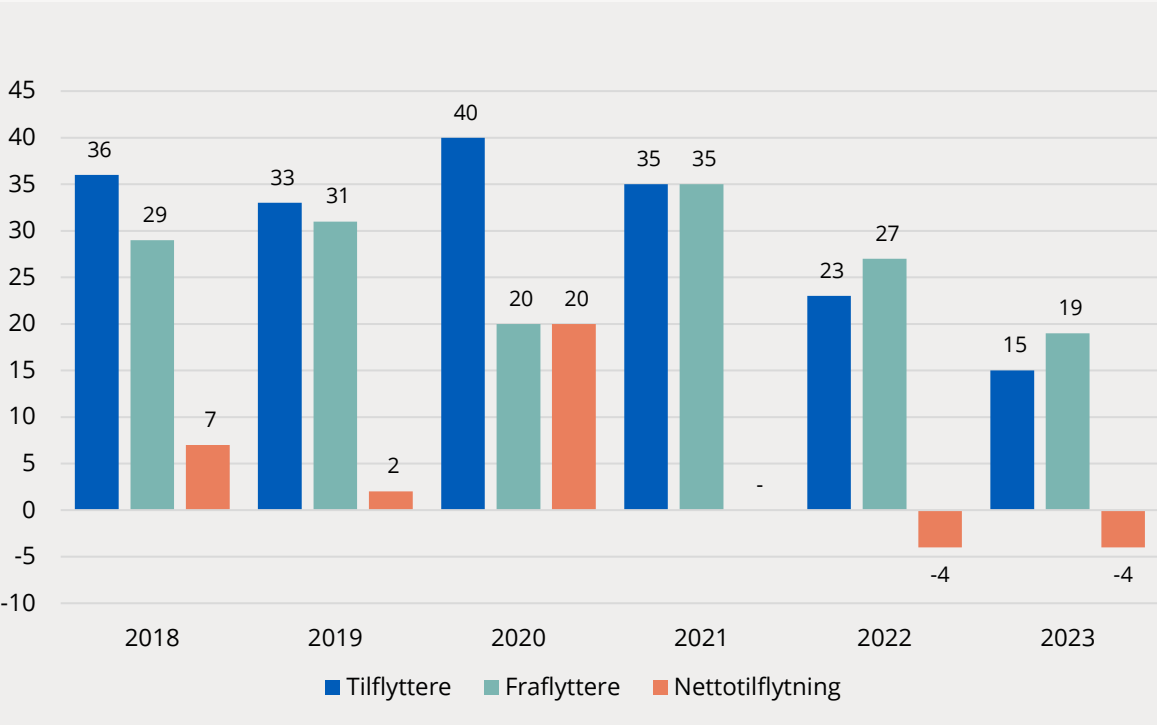
Nettofraflytning af virksomheder i 2022 og 2023

Et andet pejlemærke for erhvervsvilkårene i en kommune er forholdet mellem til- og fraflytninger af virksomheder. Figur 4.6 viser udviklingen i både til- og fraflytninger samt nettotilflytningen til Lemvig Kommune i perioden 2018-23. Samtidig viser figur 4.7, hvordan til- og fraflytningerne var fordelt på hovedsektorer i 2023.

Efter flere år med en nettotilflytning oplevede Lemvig Kommune i 2022 og 2023 en nettofraflytning. I 2023 flyttede 15 virksomheder til Lemvig Kommune, mens 19 virksomheder flyttede fra kommunen. Over hele perioden har der været en nettotilflytning på 21 virksomheder til Lemvig Kommune.

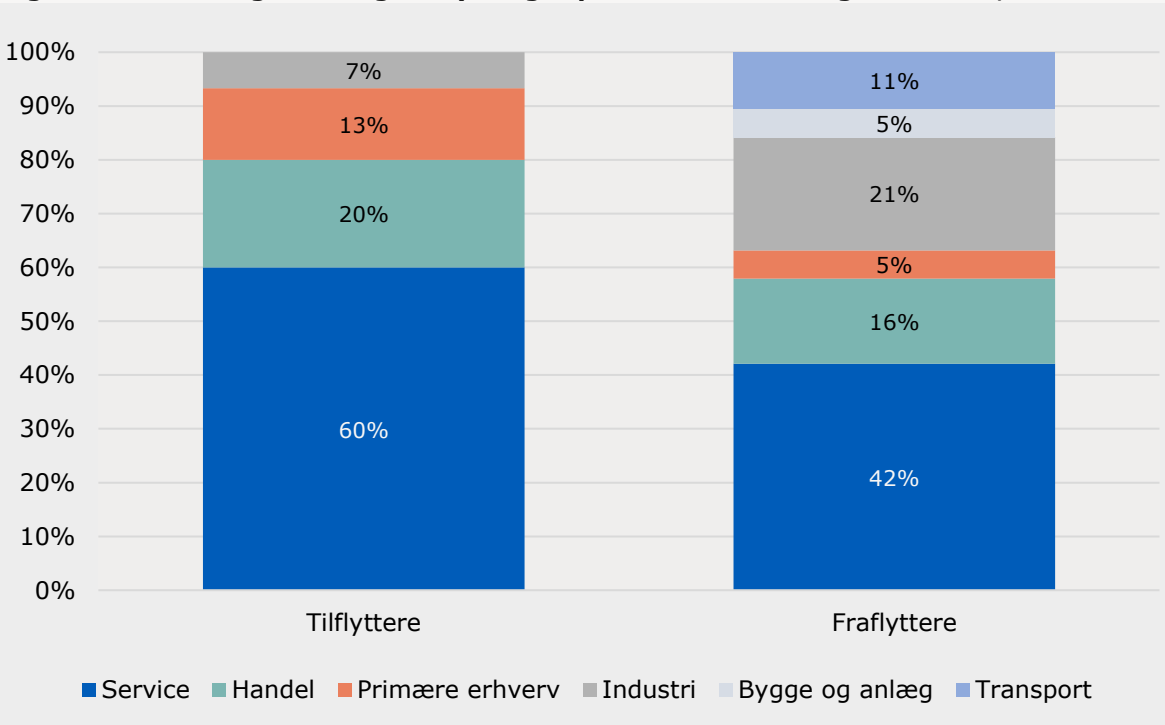
Figur 4.7 viser, at der blandt tilflytterne var en større andel af virksomheder inden for service og handel end blandt fraflytterne. Omvendt udgjorde virksomheder inden for især industri og transport en større andel af fraflytterne end tilflytterne.

Figur 4.6. Til- og fraflytning af virksomheder i Lemvig Kommune, 2018-23

Kilde: IRIS Group på baggrund af data fra Det Centrale Virksomhedsregister (CVR).
Note: Antallet af virksomheder omfatter udvalgte selskabsformer (enkeltmandsvirksomhed, PMV, I/S, A/S, ApS, mv.) og ikke fonde, foreninger, offentlige virksomheder, mv. Omfatter ikke holdingselskaber eller filialer. Denne afgrænsning adskiller sig fra forrige side.

Figur 4.7. Fordeling af til- og fraflytninger på sektorer i Lemvig Kommune, 2023

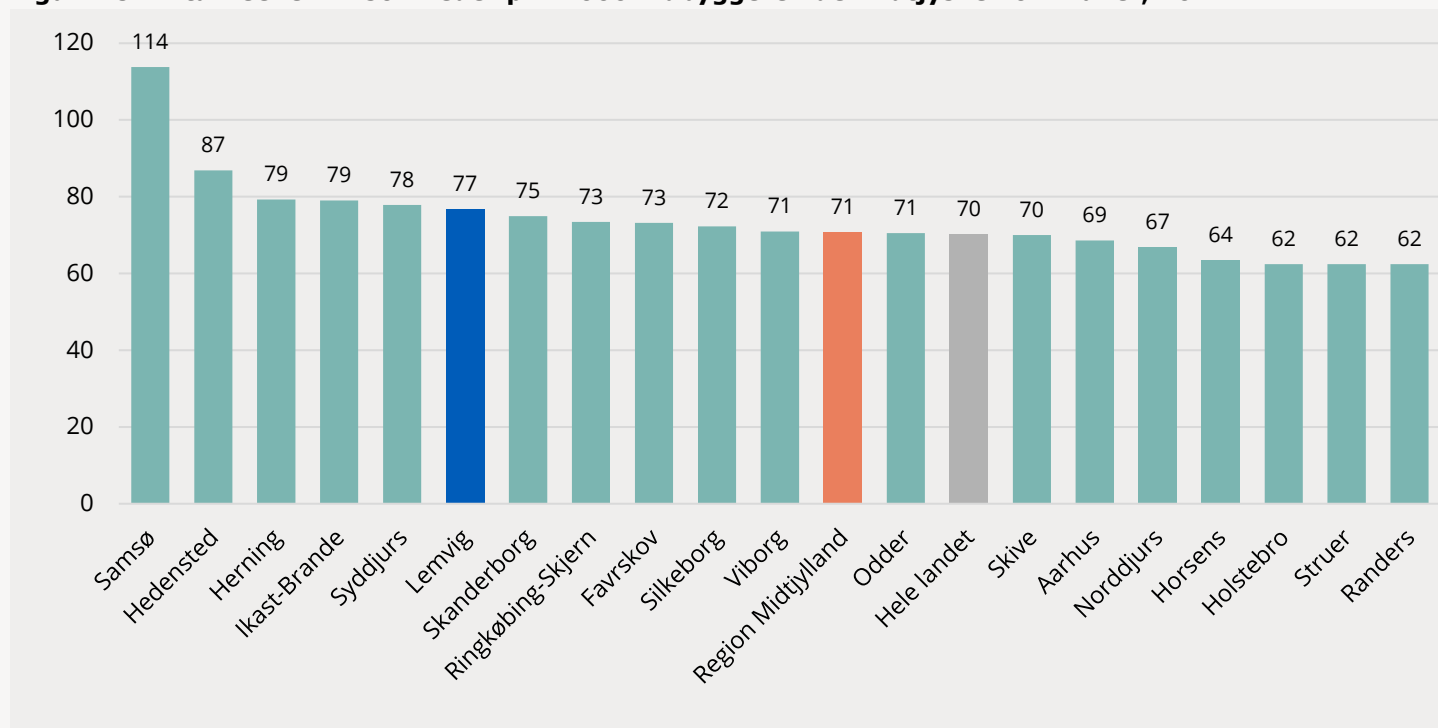
Mange Lemvig-virksomheder inden for de primære erhverv

En sammenfattende indikator for en kommunes erhvervsvenlighed er antallet af private virksomheder holdt op mod kommunens størrelse. Den er således et samlet udtryk for iværksætteri, overlevelse af nye virksomheder, konkurser samt til- og fraflytninger over årene. Figur 4.8 viser antallet af virksomheder sat i forhold til indbyggertallet. Herudover viser figur 4.9 virksomhedernes fordeling på hovedsektorer i Lemvig Kommune holdt op mod regionen som helhed.

Figur 4.8 viser, at der i 2022 var 77 virksomheder pr. 1.000 indbyggere i Lemvig Kommune. Det er noget højere end regionsgennemsnittet på 71 virksomheder pr. 1.000 indbyggere.

Når det kommer til fordelingen på sektorer, viser figur 4.9, at de primære erhverv igen fylder meget i Lemvig Kommune sammenlignet med regionen som helhed. Service udgør omvendt en markant mindre andel af virksomhedsbestanden i Lemvig Kommune end i resten af regionen.

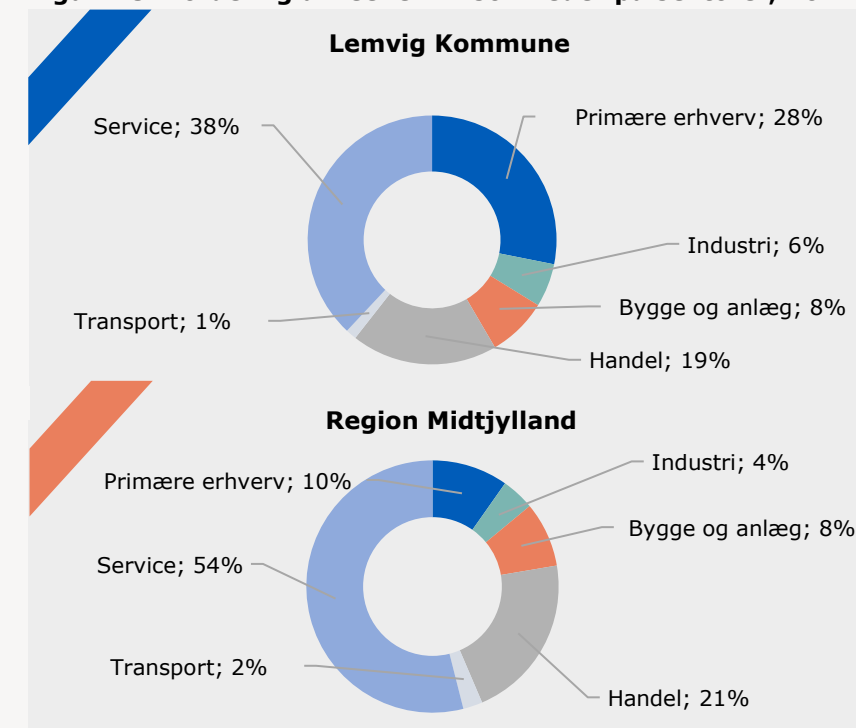
Figur 4.8. Antal reelle virksomheder pr. 1.000 indbyggere i de midtjyske kommuner, 2022

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Reelle virksomheder er afgrænset til virksomheder i den private sektor, der i det pågældende år har en økonomisk aktivitet, som svarer til mindst et halvt årsværk i den pågældende branche.

Figur 4.9. Fordeling af reelle virksomheder på sektorer, 2022

Note: Andelen summerer ikke altid til præcis 100% på grund af afrunding.

Vækstvirksomheder og eksport

Dette afsnit går i dybden med, hvordan kommunens virksomheder formår at skabe vækst og eksport.

Først belyses udviklingen i andelen af vækstvirksomheder og vækstvirksomhedernes fordeling på sektorer.

Derefter kigger afsnittet nærmere på, hvor mange virksomheder der har eksport, og hvordan den samlede eksportværdi har udviklet sig.

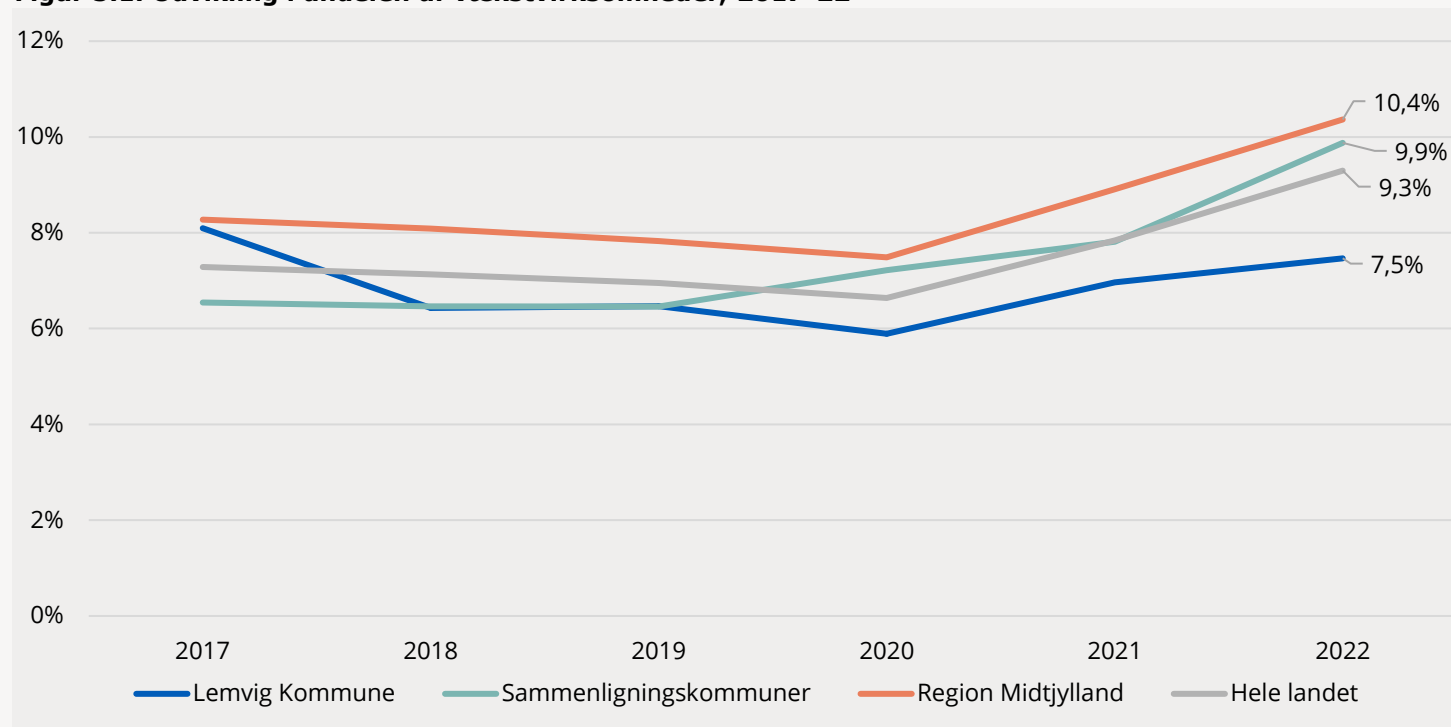
Stigning i andelen af vækstvirksomheder i 2021 og 2022

Figur 5.1 viser udviklingen i andelen af vækstvirksomheder fra 2017-22 for Lemvig Kommune, sammenligningskommunerne, regionen som helhed og hele landet. Endvidere viser figur 5.2 vækstvirksomhedernes fordeling på hovedsektorer. Opgørelsen fokuserer kun på virksomheder inden for erhverv, der konkurrerer internationalt (typisk i form af erhverv med eksport eller erhverv med mange underleverancer til eksportvirksomheder).

Det fremgår, at der i 2021 og 2022 er sket en stigning i andelen af vækstvirksomheder i Lemvig Kommune. På trods af stigningen de seneste år ligger Lemvig Kommunes andel fortsat under niveauet i resten af regionen og hele landet.

Figur 5.2 viser endvidere, at især de primære erhverv og industrien udgør en meget høj andel af Lemvig Kommunes vækstvirksomheder. Omvendt udgør handel samt service og transport en markant mindre andel af vækstvirksomhederne i Lemvig Kommune end i Region Midtjylland som helhed.

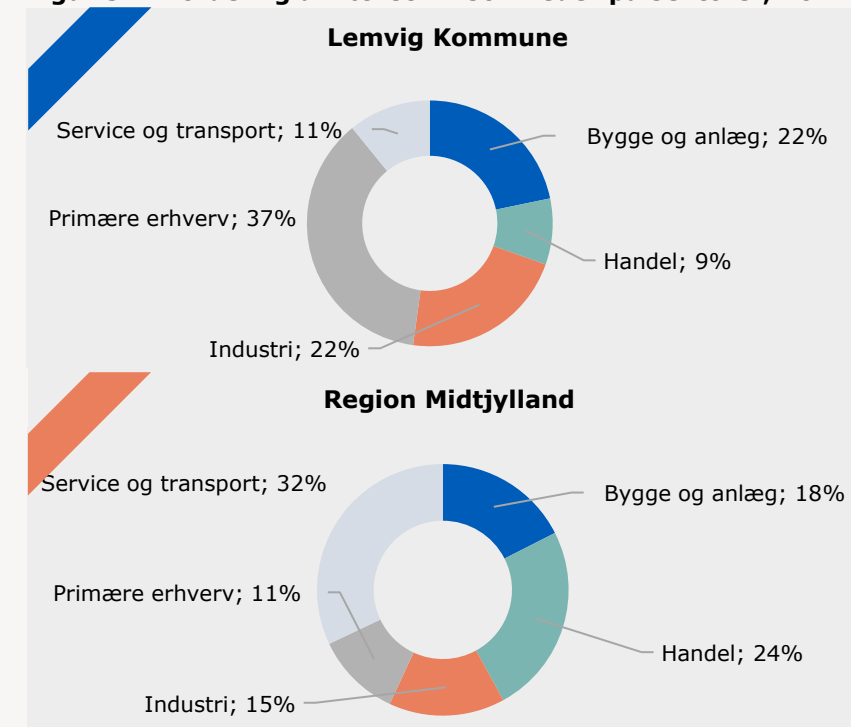
Figur 5.1. Udvikling i andelen af vækstvirksomheder, 2017-22

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Vækstvirksomheder har haft en årlig omsætningsvækst på mindst 10 pct. de seneste tre år og en absolut vækst på mindst 3 mio. kr. i samme periode. Vækstvirksomheder er opgjort inden for internationalt konkurrerende erhverv. Sammenligningskommunerne omfatter: Norddjurs, Ringkøbing-Skjern, Samsø, Skive og Struer Kommune. Sektoren service og transport er baseret på estimerede værdier.

Figur 5.2. Fordeling af vækstvirksomheder på sektorer, 2022

Note: Andelen summerer ikke altid til præcis 100% på grund af afrunding.

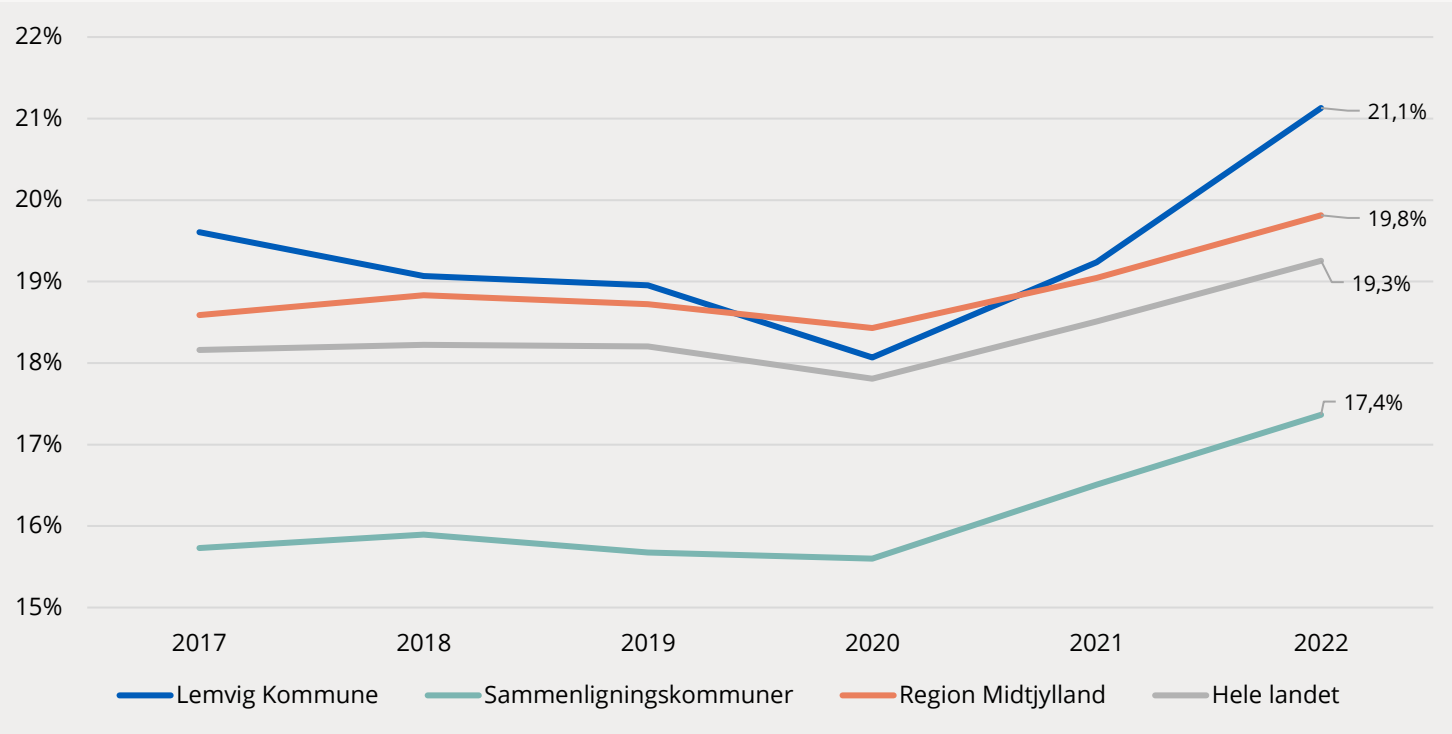
Høj og voksende andel eksportvirksomheder i Lemvig Kommune

Eksportvirksomheder er en væsentlig drivkraft for vækst og jobskabelse, og de bidrager i høj grad til både den lokale og regionale værdiskabelse. Figur 5.3 viser udviklingen i andelen af virksomheder med eksport fra 2017-22, mens figur 5.4 viser eksportvirksomhedernes fordeling på hovedsektorer i Lemvig Kommune og Region Midtjylland under ét.

Den første figur viser, at andelen af eksportvirksomheder i Lemvig Kommune har ligget over regions- og landsgennemsnittet i det meste af perioden. I 2022 voksede andelen til godt 21 pct., hvilket er noget højere end i resten af regionen og hele landet.

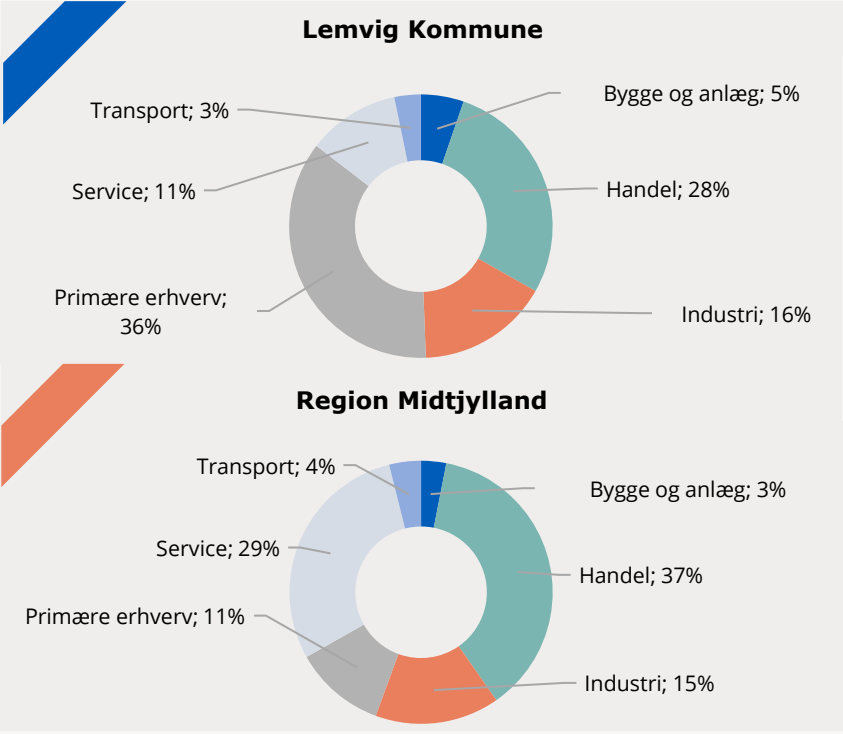
En forholdsvis stor andel af Lemvig Kommunes eksportvirksomheder kommer – ligesom vækstvirksomhederne i kommunen – fra de primære erhverv. Omvendt fylder handel og service mindre blandt eksportvirksomhederne i Lemvig Kommune sammenlignet med Region Midtjylland som hele.

Figur 5.3. Udviklingen i andelen af eksportvirksomheder, 2017-22

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Eksportvirksomheder er opgjort på arbejdssteder. Da virksomhedernes eksport blandt andet indeholder momsfrataget salg af varer og tjenester, er virksomheder inden for branchen energiforsyning udeladt. Baggrunden herfor er, at energibranchens salg typisk er momsfrataget, selvom det foregår i Danmark. Derfor har vi fra i år valgt at udelade branchen fra opgørelsen for at få en mere retvisende opgørelse af eksportværdien.

Figur 5.4. Fordeling af eksportvirksomheder på sektorer, 2022

Note: Andelen summerer ikke altid til præcis 100% på grund af afrunding.

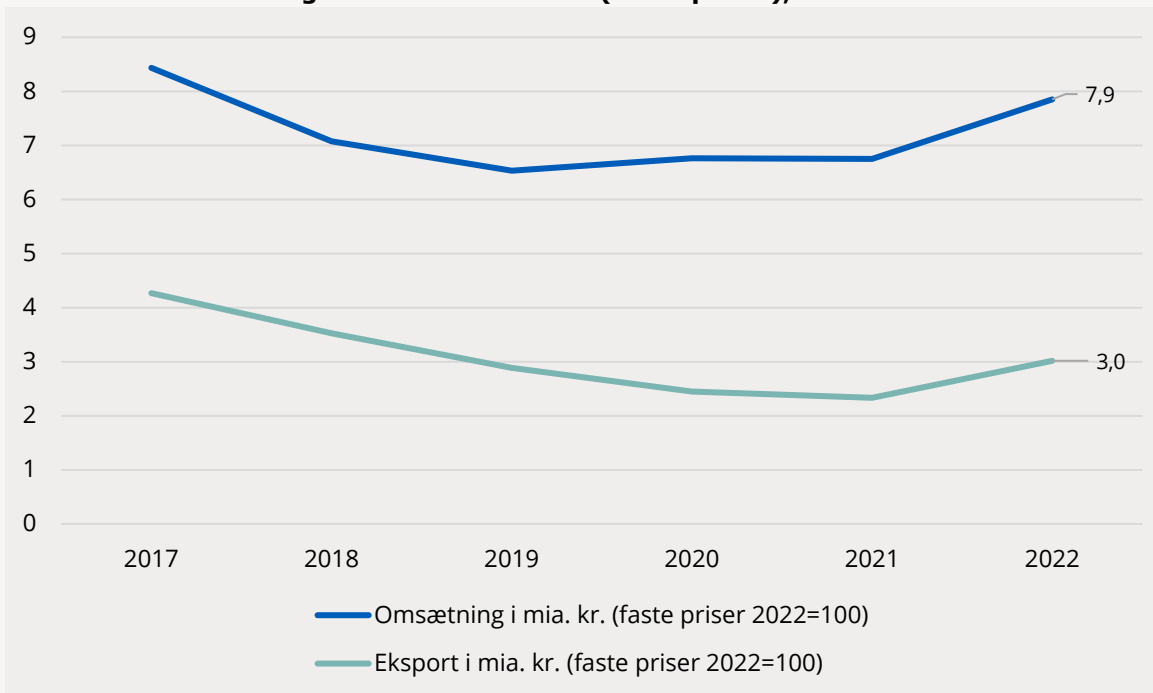
Eksportværdien voksede i 2022 i Lemvig Kommune

Mens analysen på forrige side gav et billede af, hvor mange virksomheder der eksporterer, giver figurene nedenfor et overblik over udviklingen i den samlede eksportværdi blandt virksomheder, der afsætter uden for landets grænser. Samtidig viser figur 5.5 udviklingen i den samlede omsætning blandt virksomheder med eksport. Figur 5.6 sammenligner eksportens andel af omsætningen med andre kommuner, regionen som helhed og hele landet.

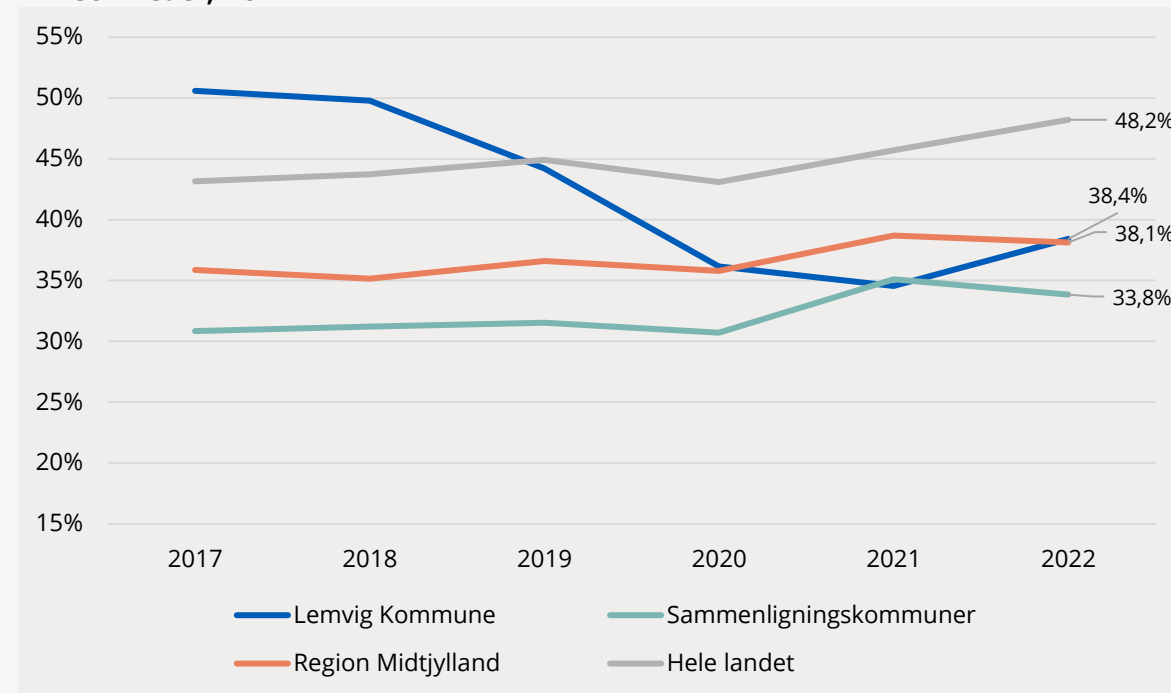
Det fremgår, at den samlede eksportværdi i Lemvig Kommune i 2022 lå på ca. 3 mia. kr., hvilket er en stigning i forhold til året før. For perioden er der dog samlet set sket et fald i eksportværdien. Den samlede omsætning er også faldet blandt de eksporterende virksomheder.

Endelig viser figur 5.6, at eksportens andel af eksportvirksomhedernes samlede omsætning var forholdsvis høj i starten af perioden sammenlignet med resten af regionen og hele landet. Men fra 2018-20 faldt eksportandelen markant i Lemvig Kommune og har siden 2020 ligget på niveau med resten af regionen og sammenligningskommunerne.

Figur 5.5. Udviklingen i samlet omsætning og eksport blandt eksporterende virksomheder i Lemvig Kommune i mia. kr. (2022-priser), 2017-22

Figur 5.6. Udviklingen i eksportens andel af omsætningen i eksporterende virksomheder, 2017-22

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik

Note: Eksporten er opgjort som virksomhedernes samlede salg fratrukket indenlandsk salg. Opgjort i faste priser (2022-priser). Eksportværdi og omsætning er opgjort på kommuneniveau på baggrund af arbejdsstedernes placering. Da virksomhedernes eksport blandt andet indeholder momsfrataget salg af varer og tjenester, er virksomheder inden for branchen energiforsyning udeladt. Baggrunden herfor er, at energibranchens salg typisk er momsfrataget, selvom det foregår i Danmark. Derfor har vi fra år valgt at udelade branchen fra opgørelsen for at få en mere retvisende opgørelse af eksportværdien.

Profilanalyse - Highlights

Dette afsnit indeholder nøglefigurer om den lokale og specialiserede vejledning af iværksættere og virksomheder i Region Midtjylland, herunder forskelle på tværs af kommuner i andelen af vejledte.

Afsnittet viser også hvor stor en andel af de vejledte, der ligger inden for vækstlaget i kommunerne.

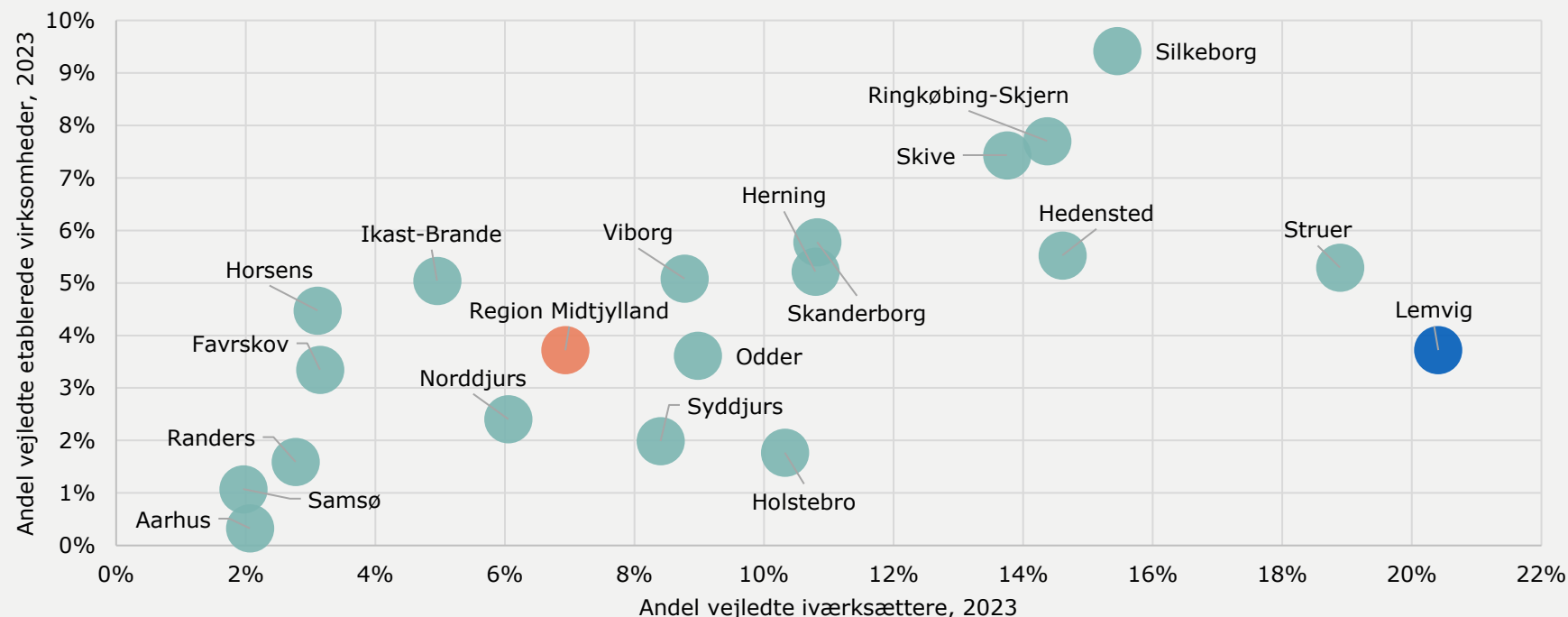
For en mere detaljeret analyse af de vejledtes profil, herunder årsværk, omsætning og eksport, henvises til profilanalyse 2024.

Sammenligning af vejledningsindsatsen i de midtjyske kommuner – lokal erhvervsservice

Figur 6.1 giver et overblik over, hvor stor en andel af virksomhederne – opdelt på iværksættere og etablerede virksomheder – der har modtaget vejledning i den lokale erhvervsservice. Resultaterne er vist for alle midtjyske kommuner. Det skal understreges, at figuren alene fokuserer på virksomheder, der har modtaget individuel vejledning. Deltagelse i netværk, arrangementer, projekter, mv. er ikke omfattet af figuren.

Det fremgår, at andelen af vejlede Lemvig-iværksættere ligger på godt 20 pct. – det højeste niveau blandt de midtjyske kommuner i 2023. Når det gælder etablerede virksomheder har knap fire pct. af virksomhederne i Lemvig Kommune modtaget vejledning – svarende til regionsgennemsnittet.

Figur 6.1. Andel virksomheder, der har modtaget lokal vejledning i 2023, opdelt på iværksættere og etablerede virksomheder

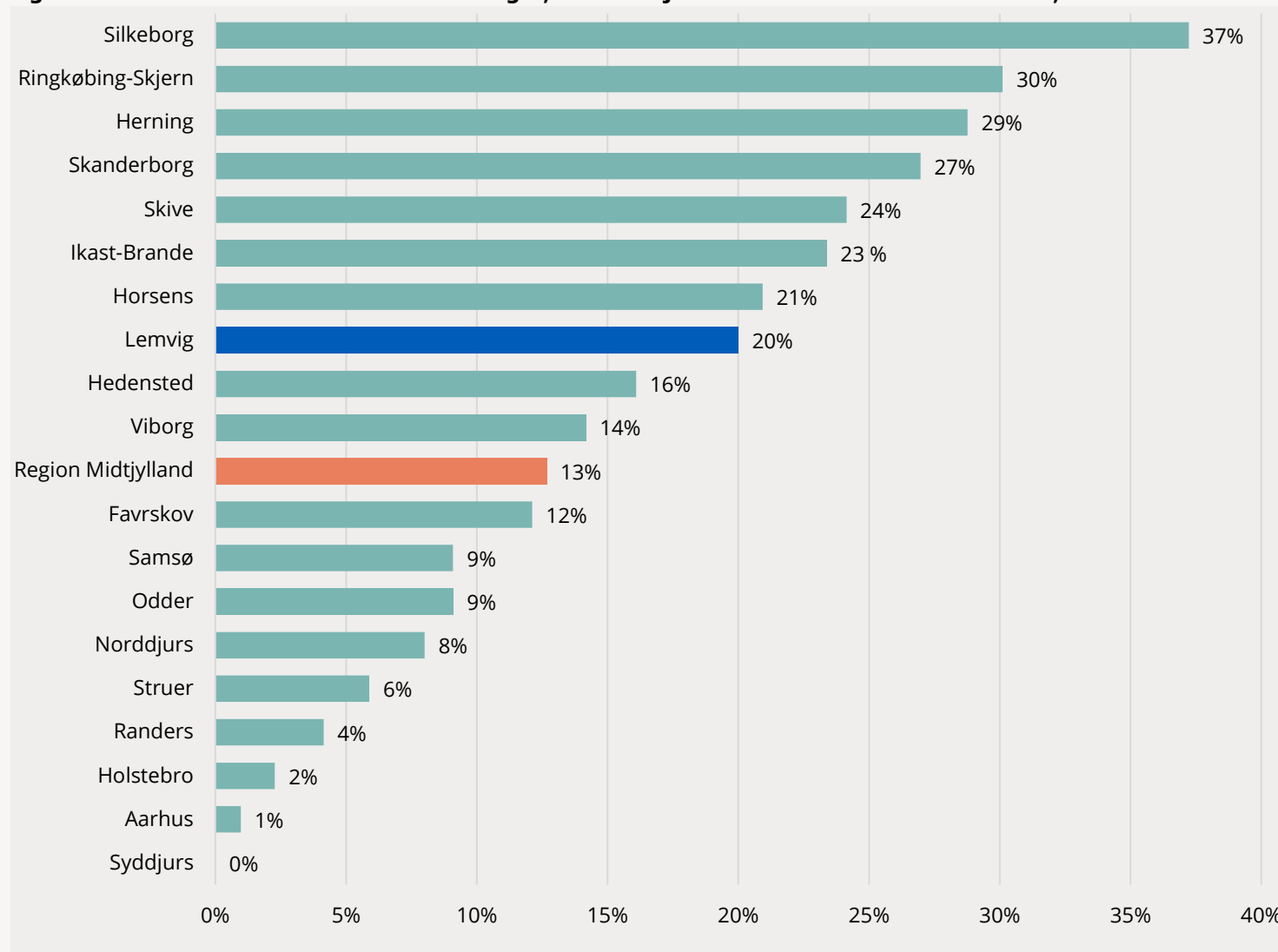
Andelen af vejlede iværksættere og etablerede virksomheder er lavere i dette års Profilanalyse end i tidligere års analyser.

Årsagen er, at Danmarks Statistik har ændret metoden til opgørelsen af aktive virksomheder i Danmark, hvilket har medført at flere virksomheder end tidligere betragtes som aktive virksomheder i de midtjyske kommuner.

Andelen af vejlede iværksættere og etablerede virksomheder i dette års rapport kan derfor ikke sammenlignes med andelen fra tidligere år.

Sammenligning af vejledningsindsatsen over for vækstlaget – lokal erhvervsservice

Figur 6.2. Andel af virksomheder i vækstlaget, der er vejledt i den lokale erhvervsservice, 2023

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik og data fra lokal erhvervsservice.

Note: Vækstlagsvirksomheder defineres som virksomheder, der i perioden fra 2020 til 2022 har haft en årlig gennemsnitlig vækst i årsværk på 20 procent og i slutåret havde mindst fem ansatte.

Figuren til venstre viser hvor stor en andel af virksomhederne i vækstlaget (se definition nederst på siden), der har modtaget lokal vejledning i hver af de midtjyske kommuner i 2023.

Det fremgår, at 20 pct. af vækstvirksomhederne i Lemvig Kommune modtog vejledning lokalt i 2023. Til sammenligning modtog 13 pct. af vækstlaget lokal vejledning i regionen som helhed.

Som det fremgår, er der stor spredning på tværs af kommunerne.

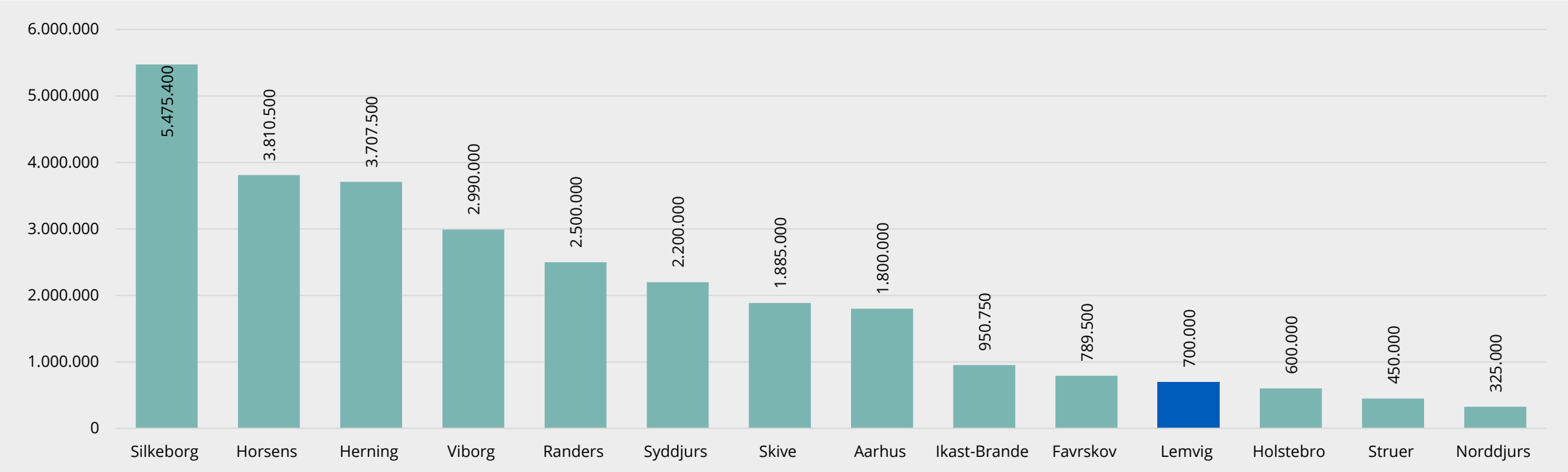
Kommunal bevilling til operatøren af lokal erhvervsservice, 2023

Omfanget af lokalt vejledte bør naturligvis ses i lyset af de ressourcer, som operatøren af lokal erhvervsservice har til rådighed til erhvervsservice. Det er op til den enkelte kommune at afgøre hvor mange midler, der skal afsættes til lokal erhvervsservice.

Figuren neden for viser størrelsen af bevillingen til den lokale erhvervsserviceoperatør, der i nogle kommuner er Erhvervshus Midtjylland, mens operatøren i andre kommuner er et lokalt erhvervsråd. Operatøren kan også være en enhed i forvaltningen.

Beløbene er oplyst af de enkelte kommuner og dækker i nogle kommuner primært over udgifter til vejledning af førstartere, iværksættere og virksomheder, mens de i andre kommuner også dækker over udgifter til bredere erhvervsfremmeprojekter. Beløbene er derfor ikke direkte sammenlignelige.

Figur 6.3. Kommunal bevilling (kr.) til operatør af lokal erhvervsservice, 2023

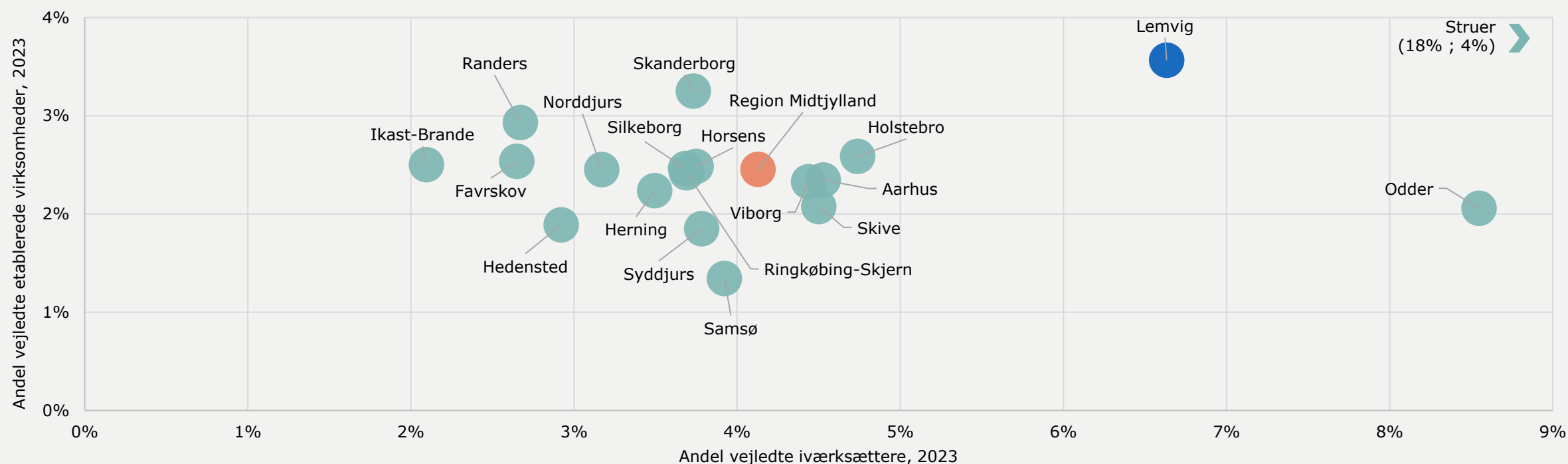
Kilde: IRIS Group på baggrund af data fra lokal erhvervsservice.
Note: Der er ikke oplysninger om Hedensted, Horsens, Odder, Ringkøbing-Skjern, Samsø, Syddjurs og Skanderborg Kommuner.

Sammenligning af vejledningsindsatsen i de midtjyske kommuner – specialiseret erhvervsservice

Figuren neden for giver et overblik over, hvor stor en andel af virksomhederne – opdelt på iværksættere og etablerede virksomheder – der har modtaget specialiseret vejledning i Erhvervshus Midtjylland. Resultaterne er vist for alle midtjyske kommuner. Det skal understreges, at figuren alene fokuserer på virksomheder, der har modtaget individuel sparring og vejledning. Virksomheder, der alene har deltaget i arrangementer og kollektive forløb, er ikke omfattet af figuren.

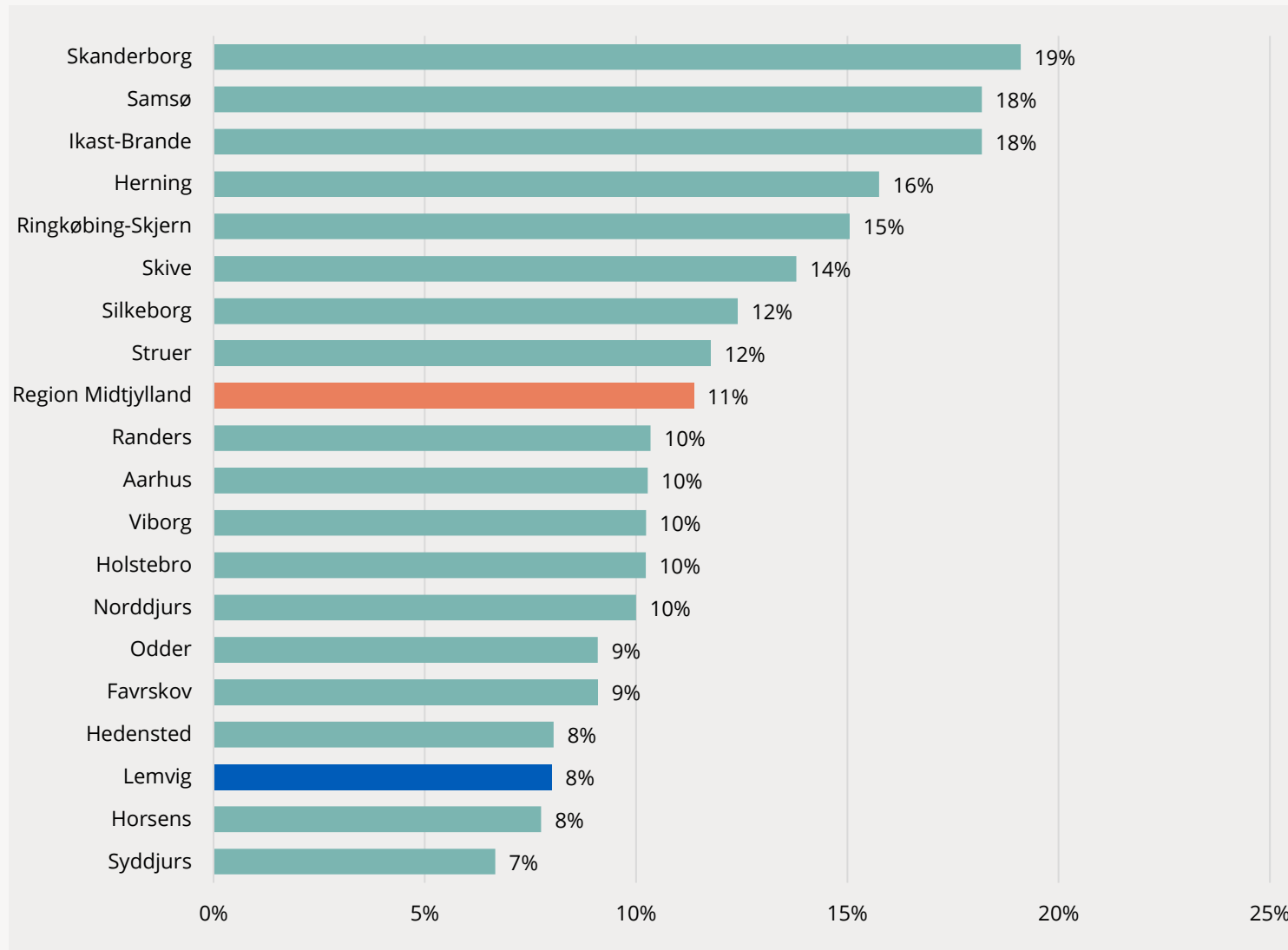
Figuren viser, at andelen af vejlede iværksættere er markant højere i Lemvig Kommune end i regionen som hele. Det samme gør sig gældende for de etablerede virksomheder, om end forskellen er noget mindre. I 2023 modtog knapt fire pct. af virksomhederne i Lemvig Kommune specialiseret vejledning – mod ca. 2,5 pct. i regionen som helhed.

Figur 6.4. Andel virksomheder, der har modtaget specialiseret vejledning i 2023 opdelt på iværksættere og etablerede virksomheder

Sammenligning af vejledningsindsatsen over for vækstlaget – specialiseret vejledning

Figur 6.5. Andel af virksomheder i vækstlaget, der har modtaget specialiseret vejledning, 2023

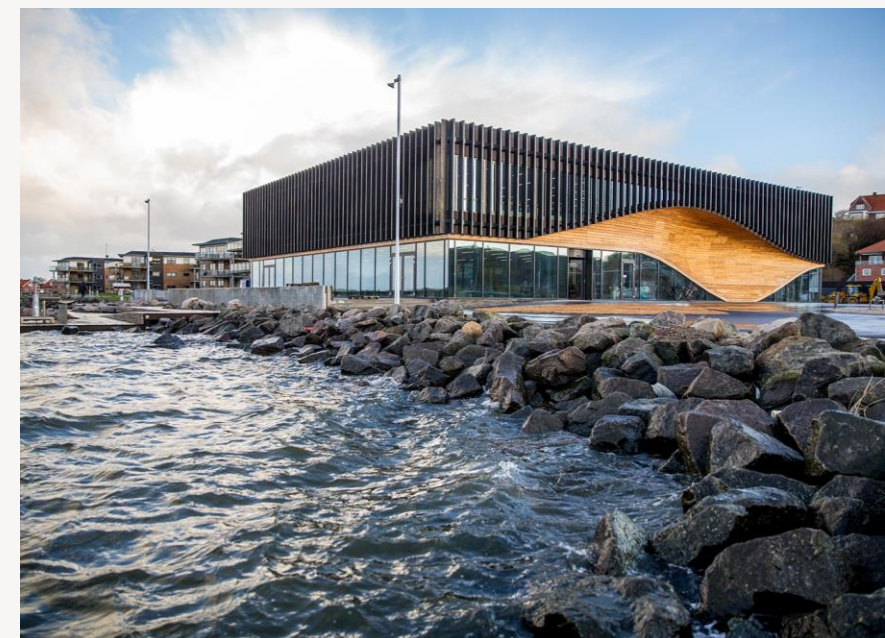

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik og data fra Erhvervshus Midtjylland.

Note: Vækstlagsvirksomheder defineres som virksomheder, der i perioden fra 2021 til 2023 har haft en årlig gennemsnitlig vækst i årsværk på 20 procent og i slutåret havde mindst fem ansatte.

Figuren til venstre viser hvor mange virksomheder i vækstlaget, der har modtaget specialiseret vejledning i Erhvervshus Midtjylland.

I Lemvig Kommune blev der i 2023 ydet specialiseret vejledning til otte pct. af vækstlaget, hvilket er lidt lavere end regionsgennemsnittet på 11 pct.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

Udgivet af Erhvervshus Midtjylland, august 2024.
Udarbejdet i samarbejde med IRIS Group.
Data-/talmateriale leveret af IRIS Group.